

THE 2023®
**BIG
DRAW**
FESTIVAL
NEDERLAND

tekenfestival thebigdrawnederland.nl

THE BIG DRAW FESTIVALMAGAZINE

NIJMEGEN
7-10 SEPTEMBER

ARNHEM
14-17 SEPTEMBER

ZWOLLE
14-17 SEPTEMBER

DORDRECHT
21-24 SEPTEMBER

ZUTPHEN
21-24 SEPTEMBER

The Big Draw bestaat dit jaar 10 jaar. In 2023 zetten we als vanouds meerdere weekenden het tekenen centraal; dit jaar voor het eerst in steden buiten Gelderland. De laagdrempelige Nijmeegse formule reist dit jaar van Nijmegen naar Arnhem, Zwolle, Dordrecht en Zutphen. Het internationale festival waarbij alle stadsbewoners worden uitgedaagd om te tekenen komt oorspronkelijk uit Londen en is gebaseerd op de ideeën van schrijver en kunstcriticus John Ruskin die het tekenen dichterbij de mensen wilde brengen omdat het je denken verruimt.

Waar we ook neerstrijken; kunstenaars, bezoekers en inwoners kijken, luisteren, tekenen, maken en onderzoeken samen in elke stad het thema van dit jaar: Drawing with Senses.

Drawing with Senses

Met het thema Drawing with Senses nodigen we je uit je focus te verleggen van extern naar intern; wat vertellen jouw zintuigen je over hoe je omgaat met wat er om je heen gebeurt?

Dit is het jaar om: tast, zicht, gehoor, smaak en reuk te verbinden met tekenen.

Daarnaast zijn er subtiele zintuigen, die een andere fysiologie hebben. Sommige zijn ontvankelijk voor energetische informatie uit onze omgeving, 'extra zintuiglijke waarneming', een innerlijk weten, ook wel het 'zesde zintuig' genoemd.

Met al deze zintuigen gaan we experimenteren in diverse workshops, educatie en performances.

Wat gebeurt er allemaal tijdens The Big Draw Festival?

De echte Nederlandse start van dit 10-jarige jubileum is in home-town Nijmegen van 7 t/m 10 september. Arnhem op 16 september, waarna we doorgaan naar nieuwkomer Zwolle op zondag 17 september. Zaterdag 23 september pakken we groots uit in Dordrecht. En we sluiten af in het pittoreske Zutphen op zondag 24 september.

Elke stad begint met een scholenprogramma voorafgaand aan het festivalweekend. Tekenend maakt kinderen bewuster van taal en tekens en ze ontwikkelen een eigen motoriek en waarneming. Tekenend geeft ze ruimte om zich creatief te uiten en stimuleert fantasiespel. Veel kinderen kunnen hun gevoel kwijt in het tekenen; boosheid, verdriet of blijdschap. De tekening vertelt het. Tekenend helpt kinderen om grip te krijgen op de wereld om zich heen; op wat ze zien en beleven. Daarom biedt The Big Draw een ruim educatief programma.

Zaterdag en zondag kunnen de inwoners en bezoekers van de verschillende steden zich onderdompelen in de wereld van het tekenen.

Tekenend begint vaak met waarnemen via de zintuigen. Exposities ontbreken dan ook niet bij The Big Draw Festivals. Een volledig overzicht van alle activiteiten, exposities en performances vind je per stad verderop in dit magazine.

Internationale uitwisselingen

We doen meer dan festivals en programmeren nu het hele

jaar door in het hele land en daarbuiten. We groeien niet alleen in Nederland, we ontwikkelen ook veel internationale programma's. Dit jaar gingen we op reis naar Londen, Japan en Zuid-Korea om relaties op te bouwen voor onze internationale plannen. We hebben een Internationaal educatie programma voor VO (Zie Uitgelicht stuk 'Borderless Art Education'). Maar ook gaan we kunstenaars uitwisselen voor experiment, expositie en educatie met Londen, Tokyo en Seoul. We bezochten daar diverse scholen en kunstpodia waar we mee gaan samenwerken. Zo komen onze kunstenaars ook buiten onze landsgrenzen en komen inspirerende internationale kunstenaars in ons hoofdkwartier op de Papengas 6. The Big Draw Festival Hoofdkwartier

Onduidelijkheden, vragen, of suggesties over het festivalprogramma? Dan kun je terecht bij The Big Draw Festival Hoofdkwartier. Naast vragen is het de plek om je festivalkrant te bemachtigen.

Onze festival hoofdkwartieren zijn altijd tijdelijke pop-up locaties. Kijk op onze website voor de locatie van de hoofdkwartieren in elke stad.

In Nijmegen is de locatie wel vast; je kunt ons vinden in ons hoofdkwartier aan de Papengas 6.

Stichting P-Art

The Big Draw Nederland wordt georganiseerd door non-profit stichting P-Art. Anita Waltman is directeur van P-Art en hoofdorganisator van The Big Draw Nederland. Angela Vissers is vanaf dag één mede-organisator van ons festival.

P-Art wil kunst naar het publiek brengen en mensen inspireren met kunstzinnige events, community-art projecten, performances en placemaking in de publieke ruimte. P-Art heeft de ambitie om The Big Draw breder uit te dragen door het hele jaar activiteiten te organiseren. Met onze eigen plek in Nijmegen is dat de komende jaren steeds makkelijker.

The Big Draw Nederland blijft laagdrempelig, creatief, vrij, urban en iedereen heeft plezier! Volstrekt vreemden creëren onder begeleiding van kunstenaars misschien wel de meest geweldige dingen.

We are sorry this magazine is just in Dutch. This is the only page in English to explain a bit what The Big Draw Netherlands is and to guide you to our multilingual website www.thebigdrawnederland.nl where you will find the same information as in this magazine in English, Japanese, Korean and German. Because we have more and more international projects and participants from all over the world we decided to have our website in several languages.

The Big Draw Nijmegen celebrates her 10 year anniversary and continue as The Big Draw Netherlands. Also this year we will focus on drawing festivals during the weekends in September. This year, the successful Nijmegen Festival formula travels from Nijmegen to Arnhem, Zwolle, Dordrecht and Zutphen. Originally from London, the international festival that challenges all city dwellers to draw is based on the ideas of writer and art critic John Ruskin who wanted to bring drawing closer to people because it broadens your mind.

Wherever we land; artists, visitors, students and residents watch, listen, draw, create and research together this year's international theme 'Drawing with Senses' and more!

Drawing with Senses

With the theme Drawing with Senses we invite you to shift your focus from external to internal; what do your senses tell you about how you deal with what is going on around you?

This is the year to connect touch, sight, hearing, taste and smell with drawing.

In addition, there are subtle senses, which have a different physiology. Some are receptive to energetic information from our environment, "extra sensory perception," an inner knowing, also called the "sixth sense." We will experiment with all these senses in various workshops, education and performances.

What happens during The Big Draw Festival?

The start of this 10-year anniversary is in home-town Nijmegen from 7 to 10 September. Arnhem on September 16, after which we move on to newcomer Zwolle on Sunday September 17. Saturday, September 23, we have an exciting program in Dordrecht. And we will conclude in picturesque Zutphen on Sunday 24 September.

Each city starts with a school program ahead of the festival weekend. Drawing makes children more aware of language and signs and they develop their own motor skills and perception. Drawing gives them room to express themselves creatively and stimulates imaginative play. Many children can express their feeling in drawing; anger, sadness or joy. The drawing tells it all. Drawing helps children to get a hold on the world around them; on what they see and experience. That is why The Big Draw offers a wide educational program.

On Saturday and Sunday, the inhabitants and visitors of the various cities can immerse themselves in the world of drawing. There are exhibitions. A complete overview of all activities, exhibitions and performances per city can be found later in this magazine.

International exchanges

Next to our festivals we program all year round across the country and beyond. We are not only growing in the

Netherlands, we are also developing many international programs. This year we traveled to London, Japan and South Korea to build relationships for our international plans. We have an International education program for highschoools (See 'Borderless Art Education' info at NEWS our website). But we will also exchange artists for experiment, exhibition and education with London, Tokyo and Seoul. In these cities we visited various schools and art venues there with which we will be collaborating. This is how our artists also travel beyond our national borders and inspiring international artists come to our headquarters at Papengas 6. There are more countries that will join this program in 2024. If you would like to have more information about this international program please mail us info@thebigdrawnederland.nl.

The Big Draw Festival Headquarters

Uncertainties, questions, or suggestions about the festival program? Then you can go to The Big Draw Festival Headquarters. In addition to questions, it is the place to get hold of your festival newspaper. Our festival headquarters are always temporary pop-up locations. Check our website for the location of the headquarters in each city. In Nijmegen it is permanent, you can find The Big Draw Nederland headquarters at Papengas 6.

Foundation P-Art

The Big Draw Netherlands is organized by non-profit foundation P-Art. Anita Waltman is director of P-Art and head organizer of The Big Draw Netherlands. Angela Vissers has been co-organizer of our festival from day one.

P-Art wants to bring art to the public and inspire people with artistic events, community art projects, performances and placemaking in the public space. P-Art has the ambition to spread The Big Draw more widely by organizing activities throughout the year. The Big Draw Netherlands is accessible, creative, free, urban and everyone has fun! "Complete strangers create the most amazing things under the guidance of artists."

Als je zeker wilt zijn van een plekje bij een workshop die jij graag wilt doen schrijf je dan van tevoren in. Dan weet je zeker of je een plekje hebt. Ga naar de website en ga naar jouw activiteit om aan te melden. Gedurende het festival is er ook open inloop voor enkele plekken.

10 jaar The Big Draw Festival

The Big Draw bestaat 10 jaar! In dit jubileumjaar blikken we terug in een tweegesprek met de drijvende kracht achter de Nederlandse Big Draw directeur Anita Waltman en mede organisator Angela Vissers. Een gesprek vol herinneringen over uitproberen, organisatiekracht en mensen verbinden.

Anita: We organiseren het nu voor het 10e jaar maar het begon 11 jaar geleden. Toen gingen Angela en ik naar Gent in België om te zien hoe een Big Draw georganiseerd kan worden.

Angela: Daar hebben we toch wel inspiratie opgedaan om The Big Draw naar Nederland te halen.

Anita: We werkten toen allebei vanuit kunstpodium Expopl in de Paraplufabriek in Nijmegen waar het allemaal begon als een project van de jaarprogrammering. De zoektocht toen was om meer publiek te bereiken met kunst.

Angela: The Big Draw werkte wel. Eigenlijk vanaf moment één was het succesvol en verbonden we een diversiteit aan bezoekers en deelnemers via tekenactiviteiten.

Anita: Ja, de allereerste Big Draw is zeker memorabel. Het was tof om te zien hoe de ondernemers van de stad, de culturele partners, scholen, kunstenaars en het publiek ons idee omarmden en meededen aan ons eerste festival.

Angela: Ja, ik weet nog dat ik een oude man tegenkwam die tijdens het festival bij een schildersezal een tekening aan het maken was. Hij vertelde me dat hij het als kind echt geweldig vond om te tekenen, maar dat hij er in zijn tijd weinig aandacht voor was in zijn omgeving. Hij tekende altijd stiekem voor het

slapen gaan in een klein boekje.

Hij vond het goed om te zien dat er meer aandacht voor tekenkunst is in het onderwijs en vond het geweldig om te zien dat dit festival in zijn stad, Nijmegen, werd georganiseerd.

Anita: Dit soort momenten waren toen de reden het anders te organiseren want we wilde nog meer mensen inspireren. Om The Big Draw te laten groeien en meer mensen met tekenen in aanraking te brengen, moesten we op eigen voet verder omdat het reguliere jaarprogramma van Expopl natuurlijk belangrijker was dan het tekenfestival. Ik vertrok bij Expopl en richtte P-Art op waar alle kunstprojecten die ik deed konden worden ondergebracht, zo ook het The Big Draw festival.

Angela: En kort daarna verliet ik ook Expopl, en werden we het Dutch Big Draw Dreamteam ;-)

Anita: Haha, ja. Oh en de eerste Big Draw buiten Nijmegen was ook zoets. We organiseerden tijdens de eindmanifestatie bij de sluiting van Museum Arnhem een heel tof tekenfeest.

Angela: Ah dat weet ik nog! We mochten toen overal tekenen, het was een supertof tekenfeest.

Anita: Ja, de grond, muur, plafond, het maakte niet uit want het moest toch gerenoveerd worden. Een paar jaar later kwamen

we terug in Arnhem met een festival in de stad. Daarna zijn we ook de festivals gaan uitrollen in Apeldoorn, Zutphen, Ede en Wageningen. Dit jaar gaan we buiten onze provincie naar Dordrecht en Zwolle. Voor volgend jaar hebben we alweer meerdere steden die vragen naar een Big Draw Festival in hun stad!

Angela: Onze educatie workshops zijn altijd op inspirerende locaties buiten school. Zo hebben we onder andere workshops gegeven bij publieke kunstwerken, oude fabrieken, parken, maar ook bij heel veel culturele partners als musea, kerken en andere kunst podia. Een keer organiseerden we een workshop "koeien na tekenen" op de Waalstrandjes. We moesten ons elke keer weer verplaatsen als de koeien weer een andere plek vonden om te grazen. Gelukkig bleven ze vaak langere tijd op 1 plek staan nakauwen, waardoor de kinderen toch hun tekening konden afmaken.

Anita: Wat toch ook wel een heel erg mooi moment was, was het ontvangen van de internationale prijs voor het organiseren van het beste Big Draw Festival ter wereld. Dat was in 2016 in Londen. Dat is toch wel iets waar ik trots op ben. Dat is toch een stukje erkenning en geeft weer een stimulans om door te gaan. Want een Big Draw organiseren is fantastisch maar kent ook altijd uitdagingen.

Angela: Ja, leermomenten zijn er altijd. Maar het komt altijd weer goed.

Anita: Omdat we zo hard groeiden liepen we natuurlijk ook tegen dingen aan. Dit is niet erg, dit houd je scherp en leer je van. Sommige projecten verlopen vlekkeloos en andere met horten en stoten.

Angela: En hoe je flexibel en veerkrachtig kan omgaan met dat wat je tegenkomt.

Anita: Dit gaan we altijd nodig hebben en tegenkomen omdat we constant met nieuwe mensen, organisaties en steden aan het werk zijn.

Ons jubileumjaar is tevens ons eerste echte Big Draw Nederland jaar omdat we voor het eerst buiten de provinciale grenzen treden.

In alle steden omarmen we alle vormen van tekenen en dat is dit jaar weer goed zichtbaar. Met weer nieuwe tekenmachines, performatieve tekenkunst, tekenen en dans, tekenen met zand,

model tekenen, Manga tekenen, animatiefilm kijken en nog veel meer..

Angela: En heel veel educatie met stads overstijgende schoolprojecten! Soms doet er een klas mee en voor grote projecten een hele school. Het is mooi om het enthousiasme van de kinderen en jongeren te zien.

Anita: We hebben niet alleen een programmering voor scholen en het grote publiek maar ook voor professionals en opkomende kunstenaars. Er is dit jaar een speciale dag in Nijmegen voor beeldmakers waar we ook in gesprek gaan over het vak als beeldmaker, over de invloed van AI op de tekenkunst, waar kunstenaars in gesprek kunnen gaan met uitgeverijen, waar studenten en beginnende kunstenaars hun portfolio kunnen laten reviewen. Ook zijn er masterclasses, en nog veel meer.

Angela: Supermooi! Ik geloof echt dat we met The Big Draw kunst toegankelijker hebben gemaakt. Dat we kinderen laten ervaren wat er gebeurt als ze hun creativiteit uiten. En dat ze hier later profijt van hebben.

Anita: Daar raak ik echt enthousiast van! Ik ben trots op het feit dat we al tienduizenden mensen en leerlingen bereikt en verrast hebben met kunst de afgelopen jaren. Maar ook hoe de kunstenaars groeien in ons festival.

En dat geeft energie om de komende jaren nog heel veel inspirerende dingen te kunnen ontwikkelen en nieuwe programma's innoveren waarmee we mensen kunnen verwonderen. Ik denk dat verwondering van het publiek of leerlingen het hoogst haalbare is.

Anita Waltman is kunstenaar, directeur van Stichting P-Art en hoofdorganisator van The Big Draw Nederland.

Angela Vissers is kunstenaar, educatie-medewerker en mede-organisator van The Big Draw Nederland.

THANXXXXXXXXX A MILLION
10 jaar samen met jullie allemaal!!!

Het Big Draw Kernteam bedankt onze fantastische Partners, Kunstenaars, Vrijwilligers en Bezoekers. We grijpen ons jubileum moment aan om onze diepste waardering uit te spreken aan al diegenen die ons hebben bijgestaan op onze beTEKENisvolle reis de afgelopen 10 jaar. Samen hebben we kunst laten bloeien, verwondering gebracht, verhalen verteld en harten geraakt, en voor dat alles zijn we jullie eindeloos dankbaar.

Aan onze Culturele Partners, variërend van musea en kerken tot kunstpodia en bibliotheken, willen we onze oprechte dankbaarheid uitspreken. Jullie steun en samenwerking zijn een drijvende kracht achter onze culturele uitwisseling en artistieke verkenningen.

Een diepe buiging naar de Kunstenaars die ons hebben betoverd met hun creativiteit en visie. Jullie hebben onze wereld verrijkt met jullie kunstwerken en ideeën, en voor dat geschenk zijn we jullie buitengewoon erkentelijk.

Het onderwijs – van basisscholen tot universiteiten – dat ons heeft vergezeld op ons educatieve pad met kunst op speciale locaties. We danken dat wij zoveel duizenden kinderen en studenten mochten inspireren met niet alledaagse kunst uitingen maar ook voor het delen van kennis en reflectie. Jullie zijn mede-vormgevers van toekomstige generaties en dat koesteren we.

En niet te vergeten, onze Dierbare Bezoekers! Tienduizenden van jullie hebben onze evenementen en exposities met jullie aanwezigheid en nieuwsgierigheid verrijkt. Jullie zijn het kloppende hart van ons festival en we danken jullie voor jullie enthousiasme. Sommige van jullie zijn al tien jaar trouwe bezoekers, die ieder jaar weer onze vernieuwde programmering omarmen.

Allemaal hartelijk bedankt,

THE BIG DRAW NEDERLAND

Onze Ondernemers verdienen een speciale vermelding voor hun vrijgevigheid in het delen van hun ramen voor onze kunstwerken. Jullie veranderen ieder jaar weer onze steden in tijdelijke openluchtmusea en daar zijn we uitermate dankbaar voor.

Aan alle Gemeentes en Provincies die ons in positie brachten om kunst en cultuur te vieren, onze welgemeende dank. Jullie steun heeft de horizon van onze mogelijkheden verbreed en we voelen ons vereerd met jullie partnerschap.

En laten we niet vergeten onze gewaardeerde Subsidiënten zoals onder andere het Prins Bernard Cultuurfonds, Cultuur Participatie Fonds, het VSB Fonds, binnenstad fondsen voor jullie geloof in ons en jullie financiële steun. Samen hebben we kunst een podium gegeven.

Last but not least, een warme dank aan onze Materiaal Sponsors; Schutpapier, Royal Talens, Sakura, Vermes (Securit) voor jullie constante toewijding en de materialen die onze creatieve visie tot leven hebben gebracht.

Samen vierde we tien jaar tekenkunst met haar vele cross-overs, cultuur en gemeenschap. Laten we vooruit kijken naar nog meer jaren van inspiratie, verwondering en samenwerking. Onze dank is groot en onze harten zijn vervuld met waardering voor iedereen die ons heeft bijgestaan op deze onvergetelijke reis.

Borderless Art Education

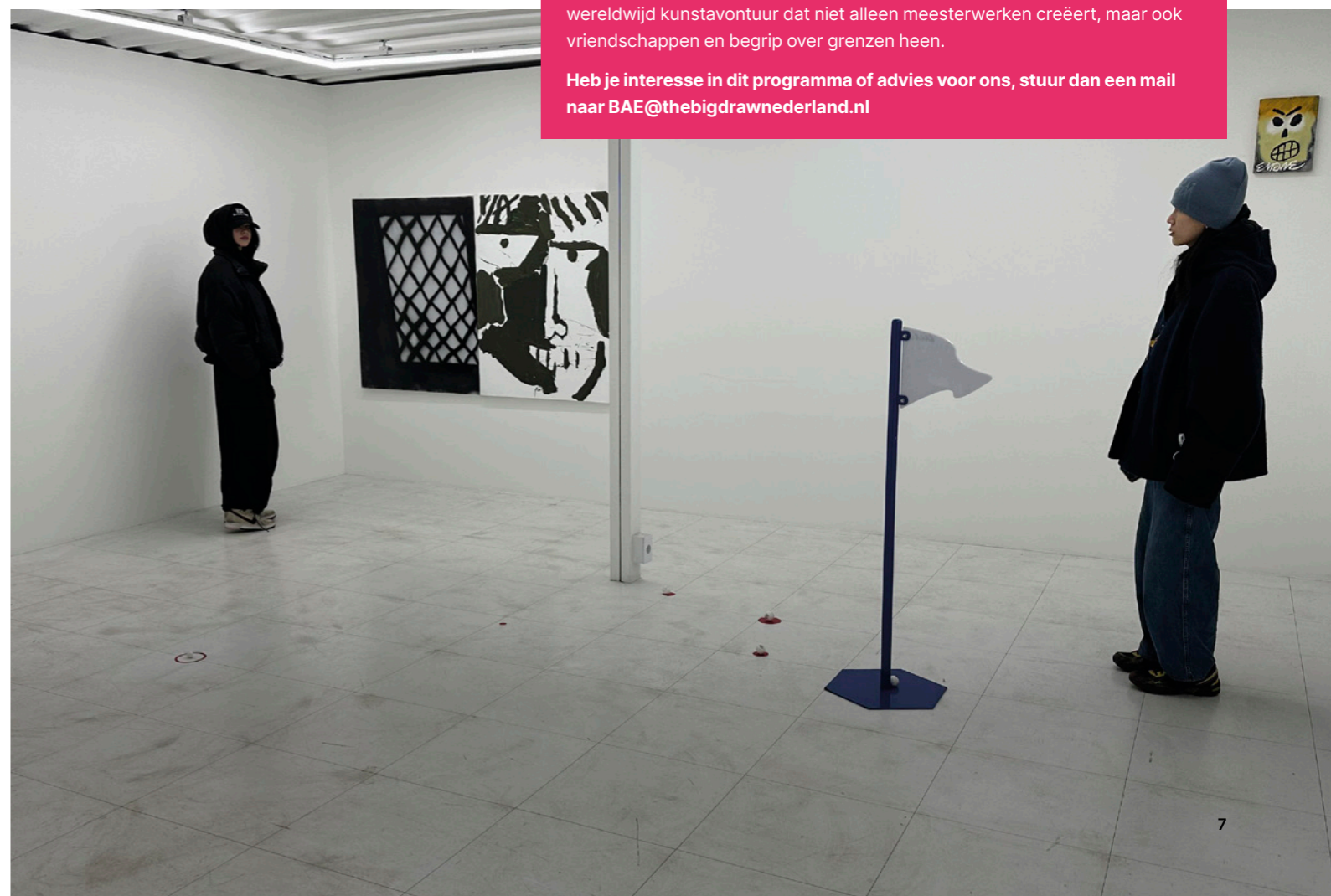
In een wereld waar grenzen vervagen en culturen naadloos samensmelten, ontstond ons nieuwe kunsteducatie programma. Vanuit Nijmegen tot aan de bruisende straten van Tokyo en het kleurrijke Seoul, bundelen leerlingen van diverse achtergronden hun creatieve krachten online.

Via virtuele ateliers ontdekken deze jonge geesten niet alleen de betekenis van kunst, maar ook van samenwerking en begrip. Ze overstijgen taalbarrières en tijdzones vervagen terwijl ze hun ideeën delen en culturele schatten ontsluiten. Ze gaan verder dan pixels en pixels en ze creëren banden die de wereld omvatten. Zo ontvouwt zich een verhaal van kunst, samenwerking en het eindeloze potentieel van verbondenheid.

Internationale samenwerkingsprojecten kunnen leerlingen authentieke en zinvolle manieren bieden om mondiale problemen te begrijpen en erop te reageren door samen te werken met hun leeftijdsgenoten in andere landen. In een tijd waarin uitdagingen op het gebied van vrede, klimaat, onderwijs en de toekomst van onze samenlevingen samenkomen, is de behoefte aan de kracht van kunst sterker dan ooit.

Ons nieuwe Borderless Art Education programma gaat dit jaar van start met leerlingen van VO onderwijs in Nijmegen (Nederland) en leerlingen van high schools in Tokyo (Japan) en Seoul (Zuid-Korea). Terwijl meer landen zich zullen aansluiten de komende jaren, groeit het programma uit tot een wereldwijd kunstavontuur dat niet alleen meesterwerken creëert, maar ook vriendschappen en begrip over grenzen heen.

Heb je interesse in dit programma of advies voor ons, stuur dan een mail naar BAE@thebigdrawnederland.nl

Ramenroute

Al 10 jaar lang is de ramenroute een succesnummer van The Big Draw Festival in Nijmegen. En ook de andere Big Draw Festival steden omarmen het concept al jaren. Op de ramen van allerlei winkeliers en horecagelegenheden tekenen kunstenaars kunstwerken die aansluiten bij de Big Draw thema's. Meer en meer ondernemers laten hun raam het visitekaartje van hun zaak en creatief talent zijn. Dit jaar willen we nog meer ramen opnemen in de route zodat het publiek kan zien en ervaren wat voor bijzondere ondernemers en creatief talent in Nijmegen en de andere festivalsteden aanwezig zijn.

Vanwege het 10-jarig jubileum is het dit jaar extra bijzonder omdat het mooiste raam een prijs wint. In iedere stad is er een winnaar van een Securit raamstiften prijs. Van alle ramen uit de Big Draw Nederland Festival steden kiezen we één grote winnaar die een weekend weg mag in één van The Big Draw Festival steden naar keuze.

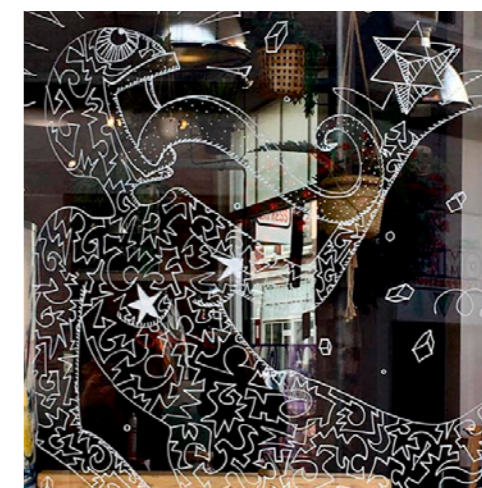
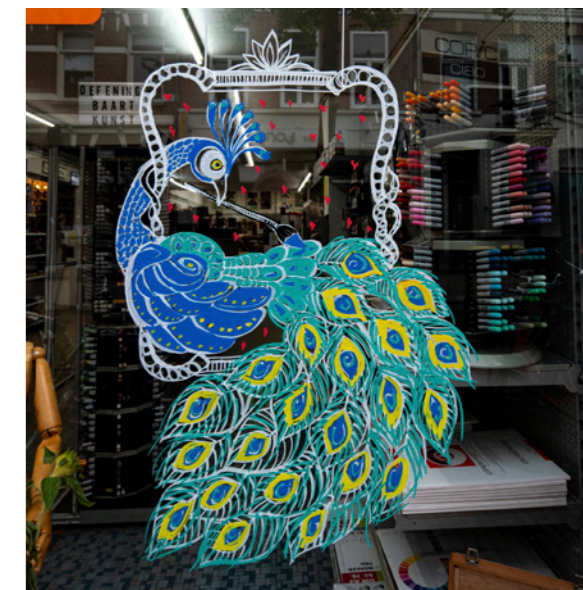
Kijk voor de details op onze website.

“Wij geloven dat iedereen creatief is en The Big Draw is voor ons een ideaal platform om dat te bewijzen. Van professionele raamkunstenaars tot de ondernemers en bezoekers die zelf creatief aan de slag kunnen tijdens het festival. Wij zijn daarom ook blij en trots dat wij zo'n leuk festival als The Big Draw al 10 jaar mogen ondersteunen met onze producten.”

**Edwin Servaas, Creative Director
Vermes**

Securit en de vloeibare krijtstift

Vanaf dag 1 is Securit het merk krijtstiften dat wij gebruiken voor de raamtekeningen. Vermes sponsort ons ieder jaar weer voor onze raamkunstwerken. Securit® is een merk van Vermes. Opgericht in 1948 en met het hoofdkantoor gevestigd in Almere, is het familiebedrijf al meer dan 70 jaar marktleider met een enorme verscheidenheid aan producten voor professionals zoals krijtstiften, tientallen modellen tafel-, muur- en stoepkrijtborden en ook menukaarten. Als uitvinder van de krijtstift in 1987 heeft Securit® wereldwijd kunnen groeien. Tegenwoordig zie je eigenlijk in iedere horecagelegenheid wel één of meer Securit® producten. De Waterproof Chalk Marker is de krijtstift waar de kunstenaars tijdens de Ramenroute de ramen mee zullen omtoveren tot heuse kunstwerken. Deze stift schrijft watervast en is alleen te verwijderen met de speciale cleaner.

Kinderen gebruiken onder andere tekenen als middel om de wereld te ordenen en gevoelens uit te drukken die ze nog niet kunnen verwoorden. Door te tekenen worden kinderen zich bewuster van taal en tekens, ze ontwikkelen hun motoriek en waarneming en manifesteren zich in hun tekeningen. The Big Draw biedt daarom ook nu weer een ruim educatief programma in alle vijf de steden op de schoolweek voorafgaand aan het festivalweekend.

Mini Montmartre

Diana van Hal uit Dordrecht organiseert een Mini Montmartre op het plein van Het Hof voor leerlingen van primair onderwijs. Er zijn ezels opgesteld op het plein. Met een plak snorretje en een baret waan je je voor even een Franse tekenaar. Je maakt een zelfportret of een portret van je klasgenootje.

In de Dordtse Dierentuin

Kunstenares Kitty vd Veer gaat met juf Samantha de Boer en leerlingen van de Bavinschool in groepjes met begeleiding vanuit school een wandeling maken door de binnenstad langs bekende dieren. Aan de hand van o.a. historische gevelstenen en hedendaagse beelden, zoals de giraf aan de Nieuwe Haven. De leerlingen gaan ter plekke dieren tekenen. Fantasie mag worden gebruikt. Er zal ook ruimte zijn om te schrijven: Beschrijf wat je ziet, hoort, ruikt! Welk geluid zou dit dier maken, welk instrument zou daar bij passen? Welke kleur? Donker? Licht? Hoog?Laag? Traag, snel? Na de wandeling is er genoeg verzameld voor het maken van je eigen fantasiedier, een gezamenlijk kunstwerk en een gezamenlijk muziekstuk.

Masterclass Yukio Onishi

De Japanse Mangaka Yukio Onishi via Zoom rechtstreeks vanuit Japan in je klas of collegezaal hoe tof is dat. Yukio Onishi geeft een online les om je de kneepjes van het manga tekenen te leren. Yukio zal eerst worden geïnterviewd om jullie alles te vertellen over het vak Manga tekenaar en over het super populaire fenomeen Manga in Japan. Daarna kun je haar vragen stellen over haar manga's en over deze Japanse tekenkunst. En dan is het tijd om zelf aan de slag te gaan! In deze gevorderde masterclass met Yukio Onishi ontwikkel je vaardigheden op het gebied van manga tekenen. Deze masterclass wordt dus digitaal gehouden, je kunt tekenen op papier maar je kunt ook je eigen tablet gebruiken.

Geurige Gedaantes

'Frietjes, wasmiddel, kaneel, zo ruikt mijn vriend.'

Wat roept een geur op? Wat voor personage past er bij een geur? Hoe kunnen we dit omzetten in beweging? Samen met theatermaker/performer Elky Rosa Gerritsen geven we beweging aan geur. En elke beweging telt, want met sponzen gedoopt in verf ontstaat er een compositie op de vloer. Zo maken we samen een nieuw werk.

Binnen IS Buiten

(VER)TEKENEN KNIPT PLAKen geBOUWd

Kom samen groot tekenen en bouw mee aan een installatie bij Het LANGHUIS samen met Heimprofi Burger.

Gedurende een aantal dagen kun je met je klas komen tekenen. Je gaat je eigen

binnenwereld tekenen op grote stukken karton. Als je je ogen dicht doet kun je je van alles voorstellen wat er niet is. Ga af op je eigen gevoel en zet het op papier. Alle tekeningen zullen verwerkt worden in 1 installatie die het hele weekend te zien is bij het Langhuis. We werken met inkt, stiften, potloden en wasco.

Manga karakters tekenen

De manga & anime subcultuur is mateloos populair bij jongeren, daarom besteden wij er aandacht aan om jullie meer te leren over de manga tekenstijl. Hoe maak je je eigen manga karakter? Wat voor stappen moet je maken om dit te tekenen? Een professionele Mangaka begeleidt je en maakt samen met jou de eerste stappen naar een origineel en interessant manga karakter! De workshop is geschikt voor alle leeftijden.

Dutch Draw #Sea

Golven ruisen om ons land. Er gaan verhalen, verhalen over schepen die ronddolen; in de ban van de duivel zijn, aangevallen door monsters. De zee draagt de verhalen in zich. Kunstenaar Anita Waltman bedacht dit project en nodigt je uit om samen met kunstenaars grote papieren/kartonnen schepen te bouwen. We maken de papieren schepen van grote vellen papier die we eerst betekenen. Daarna worden er schepen van gevouwen en kunnen we met collage materiaal nog mensen en monsters toevoegen die bij tot de verbeelding sprekende legendes horen. Welk verhaal zie jij in de zee? Dutch Draw # Sea is het stads overstijgende Big Draw educatieprogramma waar bijna alle steden en heel veel scholen aan meedoen.

Land Art workshop

Bij de Waalstrandjes ga je samen met kunstenaar Angela Vissers tekenen met takken, bladeren, bloemen, gras en stenen. We struinen rond en daarna ontstaat er een mooie tekening van de natuurlijke materialen die je hebt gevonden.

Tekenworkshop bij Circa...dit

Kunstenaars E. Pietersen en Kees Westervelt gaan voor een paar weken in de Wildtuin een experiment aan. Beiden zijn kunstenaars met een breed palet aan technieken, en wier werk een helder en kleurrijk grafisch karakter laat zien. Het eindresultaat van een gezamenlijke werkperiode is het terrein voor de studenten voor een fascinerende workshop.

Grootste tekening van het land

Tekenen, scheuren en plakken. Samen met kunstenaar Angela Vissers ga je op allerlei manieren de wereld verbeelden. Kleine figuren worden grote schaduwen. Zo zal de allergrootste tekening van het hele land ontstaan!

Verlengde Zintuigen

Bij kunstenaar Tessa Hoevers ervaar je hoe het is om met een verlengstuk aan je tekenmateriaal te werken. Deze bamboe stok met daaraan tekenmateriaal zorgt er natuurlijk voor dat je motoriek heel anders wordt, waardoor je niet zo goed op je zintuigen kunt vertrouwen. Je leert om andere verwachtingen te hebben over het resultaat en speelser te tekenen. Kom jij uitproberen?

Workshop in Museum Arnhem voor studenten - Rachel Gadsden

De ambitie van deze expressieve tekenworkshop is om onze individuele lichamen, en de persoonlijke sensaties die we ervaren als we bewegen, of we nu gehandicapt zijn of niet gehandicapt, te gebruiken om het uitgangspunt te vormen voor deze dynamische collectieve workshop. Gefaciliteerd door beeldend en performancekunstenaar en gepassioneerd tekenaar Rachel Gadsden, zullen de deelnemers aan de workshop gezamenlijk een theater van verhalende tekeningen creëren. Met behulp van fysieke beweging, energie en levendige tekenprocessen en kunstmaterialen, waaronder houtskool, krijt en pastelkleuren, op papier, zal de workshop putten uit de kunstwerken van de modernistische kunstenaar Francis Bacon, VK, en de hedendaagse kunstenaar Tracey Emin UK en geïnspireerd door de volgende kunstenaars om inspireren spannend

Embodiment and Beyond – Drawing through and from the Body

Visio Onderwijs in Grave, een school voor visueel beperkte leerlingen, bezoeken we dit jaar ook voor een bijzondere Big Draw kunstbeleving. Onder begeleiding van visueel beperkt beeldend kunstenaar en gepassioneerd tekenaar Rachel Gadsden zullen de deelnemers aan deze workshop een levensgrote tekening maken van zichzelf. Dit kun je niet alleen dus je gaat samenwerken. Samen met anderen ga je je eigen lichaam omtrekken om het vervolgens in te tekenen met je leven, waar je pijn voelt, waar je hoop voelt, waar je de toekomst voelt. De ambitie van deze expressieve tekenworkshop is om ons individuele lichaam en de persoonlijke sensaties die we ervaren als we bewegen, of we nu gehandicapt zijn of niet, te gebruiken

als uitgangspunt voor deze collectieve workshop.

Met deze leerlingen gaat ze naast de workshop ook het gesprek aan over hoe het is om kunst te maken met beperkt of helemaal geen zicht.

Waar voel ik me thuis?

Leerlingen van basisschool Pius 10 gaan tekenen in wijkgebouw De Koloriet. Dit project is een samenwerking tussen de Pius 10, wijkgebouw De Koloriet, Giliane Kleinmoedig van Dordtse Diamanten, fotograaf Jeroen Niemeijer en Larisa Sjoerds van The Big Draw Dordrecht. Leerlingen gaan aan de slag met het thema: Waar voel ik me thuis? Hoe voelt thuis, hoe ruikt thuis, waar is thuis, wat is thuis, enz. Gebaseerd op de zintuigen, het hoofdthema van The Big Draw dit jaar.

Om het tekenfeest compleet te maken bezoeken de leerlingen op zaterdag 23 september het tekenfestival in de binnenstad. (Een dat is meteen een tip voor alle juffen en meesters van het PO en de kunstdocenten in het VO in Dordt en omgeving!)

Prikkel je zintuigen

Met de klas naar een museum is een avontuur op zich. In Musea Zutphen gaan we jullie zintuigen prikkelen op zaal. Kijk eens goed. Neem afstand en neem vooral even de tijd. Wat zie je? Laten we een stapje verder gaan. Wat ruik je? Wat proef je? Wat hoor je als het werk binnen zou kunnen stappen? Samen duiken we, bijna letterlijk en gewapend met een potlood, in de kunst van Musea Zutphen. Vol inspiratie en ideeën maak je onder begeleiding van kunstenaar en museumdocent Ineke Metz je eigen getekende vertaling van de bekeken kunst.

WIN een WACOM!!

Wacom tablets zijn dé tool voor creatieven en kunstenaars van over heel de wereld. En tijdens The Big Draw stellen ze drie tablets beschikbaar die jij kunt winnen!

Je hebt drie mogelijkheden om mee te dingen, check it out!

Doe je mee als tekenaar in de Artist Alley of ben je bezoeker van de Artist Alley op 9 september in Nijmegen? Kom dan voor 16:00 uur naar de Artist Alley in Nijmegen. Je kunt bij de Big Draw Infostand een gratis lootje halen. Om 17:00 uur is de trekking en wordt de tablet uitgereikt aan de winnaar.

Kom je naar de Beeldmakersdag op 10 september als bezoeker of deelnemend kunstenaar, haal dan een lootje bij de Big Draw infobalie. Als je je hebt aangemeld voor deze dag krijg je bij binnenkomst automatisch een lootje. Tijdens de aftrap van de beeldmakers netwerkbijeenkomst in de Papengas is om 18:00 de trekking en wordt de tablet uitgereikt aan de winnaar.

En we geven zelfs een derde WACOM Tablet weg! Maak een tekening gebaseerd op ons internationale thema: Drawing with Senses. Laat je inspireren door onze 5 zintuigen. Of juist ons 6e zintuig wat aan het paranormale grenst of zelfs een 7e zintuig, de intuïtie. Afijn, je kunt alle kanten op want hoe ervaren/voel je de wereld om je heen of ga jij met je gevoel een fantaserijke wereld in.

Maak er iets moois van en stuur een tekening naar: WACOMwedstrijd@thebigdrawnederland.nl

Voor meer informatie over deze wedstrijd kun je op onze www.thebigdrawnederland.nl website terecht. Daar wordt de winnaar op 10 oktober bekend gemaakt onder het kopje nieuws.

Over WACOM

Wacom ontwikkelt al vele jaren digitale grafische tablets en beeldschermen. Tools voor creatieven en kunstenaars over de hele wereld. Ze gebruiken ze om illustraties en strips te tekenen, foto's te bewerken, films te animeren, games te ontwikkelen, producten te ontwerpen en zelfs auto's en vliegtuigen te ontwerpen. Wacom-tablets zijn betrouwbare hulpmiddelen voor professionele creatieven, maar ook voor particuliere gebruikers, studenten en docenten. Want schrijven met een (digitale) pen is de normaalste zaak van de wereld.

Meer informatie op www.wacom.com

Nijmegen
7 t/m 10
september

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

6 SEPTEMBER 2023

Sketchy Club - DIY Modeltekenen

Model tekenen en model staan - in de Sketchy Club doet iedereen allebei!

De Sketchy Club is inclusief open voor iedereen. "All bodies are beautiful" is het motto, en zo staan we voor elkaar model (met kleren aan). Iedereen met een eigen karakter, lichaam en stijl. En hoe meer verschillende tekenstijlen er aan bod komen hoe leuker het wordt!

Deelnemers nemen hun eigen materiaal mee en een open mind.

Het maakt niet uit hoeveel ervaring je hebt, we leren van elkaar en tekenen met plezier. De poses zijn meestal vrij kort dus hou rekening met een snel tempo.

Onder begeleiding van kunstenaar B.Carrot.

Locatie: Papengas 6
Datum: 6-9-2023
Tijd: 20:00 - 22:00

Draden Verbinden

Bewoners van zorgcomplex De Globe in Bottendaal maken samen met de kinderen van de BSO een draad tekening. Ze beginnen met een houten plank en spijkers en hiertussen spannen ze gekleurde draden wol. Zo ontstaat er een spannend lijnenspel!

Locatie: Globe
Datum: 6-9-2023
Tijd: 14:30 - 15:30

7 SEPTEMBER 2023

Funkioneel naakt

Vanaf 16 jaar

Ga je mee de schouwburg in? Stap in de voetsporen van de grote traditie van het tekenen van het naakt. In het tekenen ga je onder begeleiding van kunstenaar Diederik Grootjans mooi uitgelichte blote mensen tekenen. Zoek een goede plek, geef je ogen de kost en tekenen maar!

Locatie: Stadsschouwburg Nijmegen, Keizer Karelplein
Datum: 7-9-2023
Tijd: 20:00 - 22:00

TWOTTER Speurtocht

Redmer Hoekstra maakte voor de groene lijn in de stad een toffe SPEURTOCHT van een hele leuke en vreemde familie. Redmer Hoekstra met zijn altijd verrassende tekeningen zocht de gaten, spleten en hoekjes om de familie te 'verstoppert'. Om het makkelijk te maken kun je ze langs de Groene Lijn in het centrum vinden (The Walk Of The Town). Vind ze alle 21! De lijn is opgeknapt en je kunt het nu met je mobiele telefoon makkelijk volgen.

Tijdens het Big Draw festival zijn er

mooie prijzen te winnen met deze speurtocht. Voor meer informatie hierover kijk op onze website www.thebigdrawnederland.nl.

Locatie: The Walk Of The Town
Datum: 7-9-2023 t/m 10-9-2023
Tijd: Wanneer jij wilt

Oude Mensen Dingen Teken

Oude Mensen Dingen Teken, is een tekenworkshop waarbij leuke herinneringen aan vroeger centraal staan. Aan de hand van voorwerpen die je vandaag de dag niet meer zo vaak ziet, maken we door middel van tekentechnieken en collage, een eigen sfeerbeeld met als inspiratie de herinneringen en verhalen die we met elkaar delen. Een ongedwongen workshop met kunstenaar Etske Berk, in de sfeer van vroeger, met koffie en thee en een bijpassende muziek.

Locatie: Verzorgingstehuis
Datum: 7-9-2023

9 SEPTEMBER 2023

Plein 44

Geurige Gedaantes

'Frietjes, wasmiddel, kaneel, zo ruikt mijn vriend.'

Wat roept een geur op? Wat voor personage past er bij een geur? Hoe kunnen we dit omzetten in beweging? Samen met theatermaker/performer Elky Rosa Gerritsen geven we beweging aan geur. En elke beweging telt, want met sponzen gedoopt in verf ontstaat er een compositie op de vloer. Zo maken we samen een nieuw werk.

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

Face2Face

Parallel drawing Machien / Het parallelle teken apparaat. Hoeveel mensen passeren er wel niet in je leven? Soms sta je lang in een rij met vreemden voor een kassa. Of je zit een uur in een trein ingeklemd tussen andere reizigers. Dan weer fietst er plots snel een knappe kop aan je voorbij of deel je jarenlang met iemand je leven heel nabij.

In deze bijzondere installatie van kunstenaar Merel Holleboom, neem je samen met een ander de tijd elkaar eens goed te bekijken en na te tekenen met behulp van een kopieer-arm. De kopie krijgen jullie mee naar huis.

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

The Big Draw BIJ-LES

Bevlogen, Bestuivend, Bijvriendelijk voor jong en oud!

Teken door de 5 (!) ogen van een bij en geef jezelf nieuwe voelsprietten en vleugels. Een workshop met installatie door kunstenaar Nicolette Berendsen. Komt dat zien en ervaren! BZZZZZZZZZZZ!

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Verlengde zintuigen

Bij kunstenaar Tessa Hoever's ervaar je hoe het is om met een verlengstuk aan je tekenmateriaal te werken. Je zintuigen kun je niet meer zo vertrouwen en je leert om andere verwachtingen te hebben over het resultaat en speelser te tekenen. Kom jij uitproberen?

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Vrijwilligers gezocht!

Doe mee en ontdek hoe vrij je tekent als je de zintuigen zien, horen en voelen afzonderlijk gebruikt. De performance wordt begeleid door Linde Leijh. Vrijwilligers zijn essentieel maar je mag natuurlijk ook kijken!

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

De VOEL-BOEL

Deze zintuigen prikkelaar deed al eens eerder mee, 8 jaar geleden ontwierp de toen tienjarige Sophie Janssen deze VOEL-BOEL. Nu 8 jaar later tilt Sophie het naar een nog hoger zintuigen prikkelend level. Je ruikt, luistert of voelt en vanuit die inspiratie ga je tekenen. Wat betekent het voor jou wat je zojuist hebt ervaren, welke herinnering komt boven?

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Senso

Move - Feel - Touch - Heal

Stap in de wereld waar je zintuigen tot leven komen.

Jouw beweging is onderdeel van een levend canvas dat kleurrijke verhalen vertelt en emoties tot uitdrukking brengt. Wat gebeurt er als je jouw zesde zintuig tot leven laat komen?

Concept en choreografie: Shura Glasmacher, dansers: Liv Glasmacher & Amber Verhoef

Locatie: Plein 44
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Pop up locaties

Drawsome met Dr. Awesome

Laat je verrassen in de mobiele tekenstudio van Drawsome!

Jij zorgt zelf dat het lot een aantal onderwerpen bij elkaar brengt en Dr Awesome maakt er ter plekke een grappige tekening van, die je ook nog mee naar huis mag nemen!

Het toeval regeert, in deze wonderlijke tekenmachine...

Locatie: Pop-up centrum
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Live performance met muziek en tekenkunst

Kan muziek inspireren tot tekenen, en tekenkunst inspireren tot muziek? Dit experiment gaat violist en performer Rosa Berman graag aan met een kunstenaar. Samen creëren ze live een interdisciplinair kunstwerk voor en misschien wel met het publiek.

Locatie: Pop-up centrum
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Sense my Drawing

Kunstenaar Anita Waltman verdiepte zich tijdens haar studie aan de kunstacademie in belevingskunst. Zij vroeg zich af of je een tekening of schilderij ook kunt beleven. Je ziet het, maar daar blijft het bij. Hoe kun je ervoor zorgen dat meerdere zintuigen worden ingezet om visuele kunst te beleven om het zo beter te laten bekijken? Zo ontstond haar performance 'Sense my Painting'; een deelnemer voelt, hoort, ruikt en beleeft het schilderij en op het laatst zie je het ook. Speciaal voor The Big Draw maakte ze er 'Sense my Drawing' van en wordt het een co-productie met een tekenaar.

Locatie: Pop-up in centrum
Datum: 9-9-2023
Tijd: Tussen 14:00 - 15:00

Marienburgplein

Artist Alley

Big Draw Artist Alley 2022

Dit jaar knalt de Bibliotheek op de Mariënborg uit zijn voegen voor de Artist Alley. Meer dan 175 tekenaars komen naar Nijmegen om hun werk te laten zien. We zijn daarom ook te gast bij Het Huis Van De Nijmeegse Geschiedenis en Filmhuis LUX om alle tekenaars een plekje te geven. Als het mooi weer is, zijn we ook buiten te vinden. Het Mariënborgplein wordt in ieder geval een waar tekenparadijs. Je kunt op bezoek bij 175 nationaal en internationaal bekende tekenaars die hun illustraties of boeken laten zien en signeren. Ze tekenen live en je kunt met ze in gesprek. Hoe tof is dit! Ze zijn er op zaterdag 9 september tussen 11:00 tot 17:00.

5-Panel Beeldenstorm	Caitlin Bongers	Dennis Menheere	Henriëke Goorhuis
Agony Flower	Caorin	Dinie de Zeeuw	Hess
Alessa Rikken	Catladyuniverse	Ducky	Hillianne Leupen
Alexander Hendricks	Catstudio7	ELIANZI	HollaceDay
AMcomics	Catzero	Elora Sperber	Iede van der Wal
Anco Dijkman	Cereal Milka	Emily Matena	Ikol art
André Massee	Charel Cambré	Esther van de Bund	Illustratiebos
Angélique Desiree	Charlotte Pasveer	EverAfterPrint	Ilse Knook
Aranka Mulder	Chris Evenhuis	Faq en Kestrellic	ilsemakesstuff
Arcane Circus	Chrryontop	Feroz Nazir	Imke illustrations
Arctis Ira	Claire Mariman	Fictura Books	Indi Vos
ArtiSann	Cloverpunch	Finn	Irene Schiphorst
artisticfaun	Corpuscrown	Firartisy	Iris van Valkenhoef
Artsell.Studio	CorruptedSunrise	Fizzleston	Isabella Koelman
Audrawsarts	Cosylune	Fleorite	Isabella van maaren
Baukje de Haas	Cutevoid	Foxofwonders	Janice Degenkamp
Benjamin Paulus	Cynthia Lim	Frank van Zanten	Janneko Art
Bert Dijkhuis	Dark delhezi	Frederick van de Bunt	Jayanti Sewnath
Birdelz	DASM	Getetteroo	Joghurtart
Briedie	David den Ouden	Goggles	Johan de Rooij
BugBatches	Deebo Altrego	Hat	Joost

Jordi Zelle	Marissa Delbressine	Pieter Brouwer	Stephen B. Scott
Jorunnachi & HelloCoffea	Mas Hab	Pink Zed	Stonecold-Hammer
Josje Gerris	McFiddlydoo	Pinlin	Straciata
Junaid Chundrigar	Mello	Renée Heuvelmans	Studio Fee Overbeeke
JustUsArtTreasures	Merel Does	Romano Molenaar	Studio Krylova
KAAS Comics	Merel van Gasteren	Ron Schuijt	Studio Leporidae
KAF	MerelBoekenBurm	Roos in't Velt	Studio Maneschijn
Kenny Rubenis	MIK	Rosalijn Dekker	StudioShoona
Kestrellic	Mika: MirrorCreatures	Rosanne Martens	Super-Kip
KittneZ	Mina Rassouli	Roxanne Lucker	Suze Scholten
KnightJJ	MiyuuHime	Rulian	Tamori
La Fem Design	Moonlore	Rutger de Jong	Ten Wolde Illustraties
Lario Boon	Mylene	Salvator_gaia	The Fox's Tales
Larty	Nat-chan	Sannemander	The Fruities
Lazy Spring	Natasja van Gestel	Saviroosje	the_artist_yoda
Leander de Goede	Nekkohime	Sean van der Meulen	Tim Layae
Leonie Jonk	Nekouhai	Serotoniena	Trixsmia
Lien	Nele	SewGobo	Vera Savelkous
Livsscribbles	Neobubblezs	SGI Creations	Wandafull
Liz el Saadany	NijsComics	Shan L.	Wilbert van der Steen
Lumiaxy	Nova de Hoo	Small Pixels	Yan Gevuld
Lysoenk	Nynke	Sola Fujita	Yuuzhu
Marcsafail	Pachiri	Splash of Colour	Zack Roos
Mari	Peetsj	Spooky_Lyle	Zoetjes

Locatie: Bibliotheek de Mariënborg, LUX en HVDNG
Datum: 9-9-2023
Tijd: 11:00 - 17:00

Release zine Not a mimic

Dan nog een bijzonder moment: de release van de zine Not a mimic. Dit project werd geboren tijdens de Artist Alley van The Big Draw Nederland vorig jaar. Op initiatief van Ron Schuijt is hij met 16 verschillende stripmakers een samenwerking aangegaan. Ron geeft ons een klein inkijkje in het maakproces.

'Not a Mimic is vooral een liefdesbrief aan de hobby van het spelen van ttrpg's (table top role playing games), met Dungeons & Dragons in het bijzonder', vertelt Ron. 'D&D is afgelopen jaren enorm populair geworden. Toen ik vorig jaar bij de Big Draw was, was ik blij verbaasd hoeveel jonge makers D&D als inspiratiebron gebruikte voor hun werk. Ik merkte wel op dat er nog wel wat weinig boekjes waren onder deze makers, dus dacht ik dat het tof zou zijn om met zo veel mogelijk makers een boekje te maken! De makers kregen de simpele opdracht om iets te maken rondom het thema, en dat waren naast reguliere strips ook een hoop resources die spelers of game masters kunnen gebruiken.'

Ron werkte samen met 16 verschillende stripmakers. Dit was mogelijk dankzij het netwerk van de heren van KAF. 'Al snel sprong Abe Borst op als centraal aanspreekpunt voor de inhoud, en Tamara Ansing hielp met social media, terwijl ik zelf vooral de grote lijntjes en administratie in de gaten hield.' De samenwerking met de makers werd vastgelegd op papier met enkele duidelijke afspraken, waarna ze alles op discord zo democratisch mogelijk probeerde op te zetten. De naam van het zine, het logo en de cover zijn allemaal ontstaan dankzij de inspraak van de makers!

'Wat mij betreft', aldus Ron, 'is Not a mimic een hele leuke mix geworden van entertainment en resources die elke speler van D&D zal aanspreken. Elke maker was vrij om invulling te geven aan het onderwerp, wat zorgt voor een heerlijk eclectische mix aan gagstrips, homebrew resources, DIY's en andere elementen. Het hele boekje is een ode aan hoe de hobby en alles wat daarbij komt kijken, zoals het inleven

in characters, het bedenken van een personages, of het discussiëren over regels. Maar het is ook een showcase van een nieuwe generatie makers over een onderwerp dat dicht bij hun hart ligt.'

De release van dit boekje zal gepresenteerd worden in de bieb tijdens The Big Draw Nijmegen op zaterdag 9 september!

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

Comic Wall performance

Bij de Comic Wall Performance "In your face!" geeft Romano Molenaar, een getalenteerde comic tekenaar, een intrigerende live teken voorstelling. Met zijn meesterlijke vaardigheden toont hij het publiek hoe hij kunst opbouwt en groots afbeeldt.

Locatie: Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Live bodypaint

Mirella Loeffen is een bodypainter van hoog niveau. Ze doet regelmatig mee aan nationale en internationale wedstrijden. Voor de Big Draw bedenkt ze een toepasselijke bodypaint. Kom naar het plein om te zien hoe zo'n bodypaint ontstaat.

Locatie: Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Masterclass Charel Cambre

Tijdens de masterclass van Charel staat character design centraal. Leer van de Belgische tekenaar van Amoras, Suske en Wiske hoe je je eigen personage creëert en waar je op moet letten bij het ontwerpen ervan. Welke vormen en kleuren moet je gebruiken? En hoe breng je dit samen tot een samenhangend geheel?

Locatie: LUX

Datum: 9-9-2023

Tijd: 11:00-12:00

Levensgrote penseelstreken

Op grote straattegels tekent Gerard de Bruyne met een levensgroot

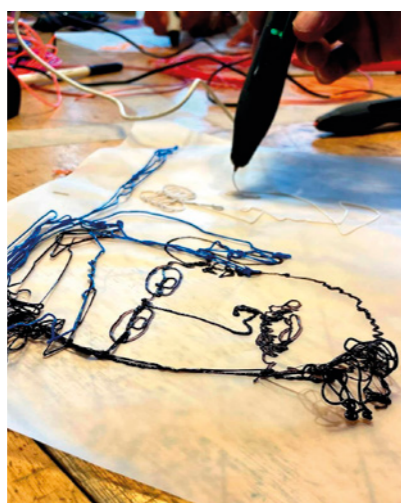
Manga Portret tekenen

Roxanne Lucker zit in Nijmegen om manga portretten van jou als voorbijganger te tekenen. Het maken ervan duurt ongeveer 15 minuten en er zijn geen kosten aan verbonden. Kom langs en laat een manga portret tekenen van jezelf!

Locatie: Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 14:00 - 16:00

Teken een bril en zet hem op!

Kom het zelf uitproberen! Heb je weleens een echte ruimtelijke tekening gemaakt? Eentje die je van voor, achter en opzij kunt bekijken? Dit is je kans om dat uit te proberen. Kunstenaar Inge Leuvenink leert je hoe je, met de 3D pen, laagjes in een tastbare tekening kunt opbouwen. Een bloem tekenen, hem oppakken en in een vaas zetten of een bril tekenen en hem dan opzetten... het kan echt?!

Locatie: bibliotheek Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Rolling, rolling, rolling!

Woow.. er ligt een mega-vel papier op de grond! Een lange rol canvas en een pot stiften liggen klaar op straat. Een groot leeg vel, klaar om op te tekenen. Het ligt te wachten op JOU! Maak jij er iets moois op? Iets nieuws of voortborduren op de tekening van iemand anders? Alles kan en mag! Er zal een kunstenaar in de buurt zijn die je kan inspireren om samen iets moois te tekenen.

Locatie: diverse locaties in het centrum

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Manga-les van Esther

Hoe maak je je eigen manga-karakter? Wat voor stappen moet je maken om dit te tekenen? Manga tekenaar Esther van de Bund maakt samen met jou de eerste stappen naar een origineel en inspirerend manga karakter!

Locatie: Bibliotheek Marienburg

Datum: 9-9-2023

Tijd: 15:00 - 16:00

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

penseel en water een tijdelijke tekening in doorlopende lijn op het Marienburgplein..

Locatie: Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Writing Workshops / D&D Sessions

Voor de D&D liefhebbers en nieuwkomers, ontdek de magie van Dungeons and Dragons! Leer hoe je je eigen D&D-campagne kunt starten tijdens onze workshops, begeleid door ervaren Dungeon Master Geo Legito aka Geoscrolls. Ontwikkel je storytelling, schrijfvaardigheden en hoe je je eigen karakter maakt.

Locatie: Bibliotheek Marienburgplein

Datum: 9-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Anime - The Deer King

Maarten van Gageldonk is gedreven in het programmeren van animatiefilms. Dit doet hij bijvoorbeeld ook voor het jaarlijkse Kaboom festival in Amsterdam. Voor ons programmeert hij altijd animatiefilms. Vanwege ons Manga & Anime Subculture project is er ook dit jaar weer een anime film uit Japan bij.

In LUX draaien we tijdens The Big Draw The Deer King. De film draait om twee vreemden die door een onmogelijke gebeurtenis bij elkaar komen. Van (Tsutsumi Shin'ichi) overleeft de aanval van wilde honden met het Black Wolf Fever en vlucht met een andere overlevende, een meisje genaamd Yuna (Kimura Hisui). En deze twee

Toekomst van de animatie

Tijdens de Big Draw tonen we in filmhuis LUX verschillende animatiefilms van pas afgestudeerde kunstenaars van kunstacademie St. Joost uit Breda, Den Bosch en ArtEZ Zwolle/Arnhem. Verwacht een diversiteit aan stijlen en thema's en krijg een blik op een nieuwe generatie filmmakers.

Apes & Grapes	Kayne Mosch
Dreamwatchers	Chemene de Heus, Daphne Alkemade, Janice Degenkamp, Naomi Wijnhoven, Tylene Meijer
Fuck It	Eva Bonnevis
Furchild	Jane van Wechem
Garden of Growth	Daphne Alkemade
Looking for Group	Robin van Oosterhout
Narcisc0	Deanne Warnaar
Perfect Blend	Frederique Verhoeven, Naomi Silberman, Kayne Mosch, Mitchie de Ruiters
Remain	Tim Spaargaren
Solace	Hannah Wantenaar
Spilling the Tea	Felix Reijmers
The Dance with Fear	Doortje Schoonbrood
The Price of Knowing	Eva Bonnevis, Martijn Kersten, Stijn van Staveren, Felix Reijmers
Reflect	Violet ten Barge
Lisanne Melchioris	In between Homes
Irene de Jong	Ik heb Niks
Locatie: LUX	
Datum: 9-9-2023 t/m 10-9-2023	
Tijd: Diverse tijden zie website	

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

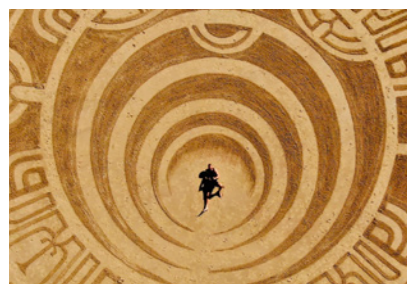
zijn felbegeerd omdat ze misschien de sleutel in handen hebben om het verloop van een uitbraak van Black Wolf Fever om te keren.

Een spannende film met prachtige beelden waarin fantasieverhalen versmelten met afbeeldingen van de natuurlijke wereld.

Director: Massashi Ando

Locatie: LUX
Datum: 9-9-2023
Tijd: 11:00 - 13:00

Overige

Waalstrand Tekening

Tim Hoekstra maakt grootschalige tekeningen in het zand. Hij zal op het Waalstrand een tekening maken die door het water weer meegenomen zal worden de rivier in. Kom kijken hoe de tekening verschijnt en weer verdwijnt!

Locatie: Waalstrandje
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Bierviltjes Tekenwedstrijd

Teken iets leuks op een ouderwets bierviltje en maak kans op een

leuke prijs! De bierviltjes vind je in verschillende cafés en op plekken midden in de stad met Big Draw activiteiten. In de stad waar je tekenet maak je kans op een leuk streekproduct. Meer info over prijzen en locaties op de website!

Locatie: Diverse horeca gelegenheden
Datum: 7-9-2023 t/m 10-9-2023
Tijd: Openingstijden horeca

TransHuman Embodiment and Beyond (NL)

Rachel Gadsden (Londen) maakt met een waanzinnige snelheid een kunstwerk en vecht haar eigen echte gevecht tegen het sterven van het licht. Tijdens het tekenen vertelt ze ons dat ze 'in het tweede leeft'. Een diep aangrijpende herinnering aan onze gedeelde menselijkheid.

Beeldend en performancekunstenaar Rachel Gadsden zal een dynamische live-art-performance creëren die het thema van de Big Draw Holland SENSES van dit jaar omarmt. De begrippen van beperking, belichaming en vrijheid omarmt door het proces van expressief fysiek tekenen. De performance is ontwikkeld samen met Freddie Meyers maar ze voert hem alleen uit in Nederland.

Visueel beperkt beeldend en performancekunstenaar Rachel Gadsden en geluidsontwerper Freddie Meyers hebben een dynamische live kunst- en geluids performance gecreëerd die het publiek meeneemt op een reis waarbij ze begrippen als TransHuman Embodiment onderzoeken. Vanuit hun gecombineerde kunstpraktijken onderzoeken Gadsden en Meyers hoe chronische ziekten en handicaps niet alleen uitdagingen vormen, maar ook de agency van het lichaam kunnen versterken en autoriseren. Meer informatie over Rachel Gadsden in het interview op blz. 32

Locatie: Extrapool
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:00

Grottekenen bij RUIS

Wat betekent een grottekening? Hoe zien grottekeningen er vandaag de dag

uit? Dit zijn de vragen waar kunstenaar Lyubov Matyunina je over laat nadenken terwijl je de grot betreedt. Je stapt hiermee in de voetsporen van onze voorouders. Welke tekening maak jij?

Locatie: RUIS
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Laat je horen, laat je zien als volkjesvertegenwoordiger

Wordt onderdeel van het volkje van Jaz (Personages uit het prentenboek De planeet van Jaz). Aan de hand van een paar vragen, tekent en schildert Anjo Vrieling live een menshoge volkjes-versie van jou. Zodat iedereen jou kan horen en zien: als volkjesvertegenwoordiger!

Locatie: Waalkade
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Dutch Draw #Sea

Golven ruisen om ons land. Er gaan verhalen, verhalen over schepen die ronddolen; in de ban van de duivel zijn, aangevallen door monsters. De zee draagt de verhalen in zich. Kunstenaar Anita Waltman bedacht dit project en nodigt je uit om samen met kunstenaars grote papieren/kartonnen schepen te bouwen. We maken de papieren schepen van grote vellen papier die we eerst betekenen. Daarna worden er schepen van gevouwen en kunnen we met collage materiaal nog mensen en monsters toevoegen die bij tot de verbeelding sprekende legendes horen. Welk verhaal zie jij in de zee?

Locatie: Waalkade
Datum: 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Artist Party

De Artist Party wordt weer een gezellig feestje. Dit jaar in ons verbouwde centrum, extra feest dus. Meer info over de Party volgt nog op onze website maar houd je agenda open voor 9 september 2023!

Locatie: Papengas 6
Datum: 9-9-2023
Tijd: 18:00 - 23:00

ACTIVITEITEN IN NIJMEGEN

10 SEPTEMBER 2023

Op zoek naar het huilmeisje (2+)

Pars zit op haar kamer, met niks, niemand om haar heen, behalve haar kriet. Pars voelt zich alleen, maar zal niet huilen. Nooit niet! Want echte meisjes huilen niet en bovendien; als je veel huilt wordt je huis opgeslokt door de tranenzee.

'Op zoek naar het huilmeisje' is een vrolijke, beeldende voorstelling op rijm, met herkenbare thema's voor de kleinsten. Over troosten en dat tranen er zijn om te mogen rollen.

Concept en spel: Malou van Sluis

Locatie: De Lindenberg
Datum: 10-9-2023
Tijd: 15:00 - 16:00

Masterclass LVL UP your comic art

De masterclass "Lvl Up Your Comic Art" met Romano Molenaar biedt een diepgaande verkenning van comic art, pagina constructie, visueel vertellen en dynamische anatomie. Als professioneel tekenaar zal Romano Molenaar op zondag een masterclass geven om je vaardigheden in het tekenen van comics naar een hoger niveau te tillen.

Locatie: LUX
Datum: 10-9-2023
Tijd: 11:00 - 12:00

Masterclass Yukio Onishi

Leer manga tekenen van een echte Mangaka uit Japan; Yukio Onishi. Yukio zal eerst worden geïnterviewd, daarna kun je haar vragen stellen over haar manga's en over de Japanse tekenkunst. En dan is het tijd om zelf aan de slag te gaan! In deze gevorderde masterclass met Yukio Onishi ontwikkel je vaardigheden op het gebied van manga tekenen.

Deze masterclass wordt digitaal gehouden. Yukio Onishi zal via Zoom vanuit Tokyo een manga masterclass geven in het LUX theater.

Wij zullen je voorzien van potlood en papier, Je mag ook je eigen teken tablet of tekenmateriaal meenemen.

サブカルチャー
MASC
MANGA & ANIME SUBCULTURE CLUB

MASC - Manga en Anime Subculture Club

Eind dit jaar starten we een bijzonder programma bij ons The Big Draw Hoofdkwartier in Nijmegen: MASC! Short voor Manga en Anime Subculture Club. Dit is een culturele club voor jongeren, door jongeren (vanaf 15 jaar). Binnen MASC gaan jongeren tekenen, films kijken en ze bespreken de Manga en Anime cultuur. Dit gebeurt niet alleen met Nederlandse jongeren maar ook in uitwisseling met andere landen, waaronder ook Japan! De exacte invulling wordt bepaald en gemaakt door de jongeren zelf. Het is een project dat na de Big Draw festivals in september wordt opgepakt door diverse jongeren. We gaan minimaal één dag/avond in de maand of een weekend programmeren rond deze subcultuur. Hoe dit er precies uitziet? Daar willen we samen met jou vorm aan geven. Dus hou jij van Manga en Anime?

Denk dan mee over de invulling van de Manga & Anime Subculture Club. We gaan brainstormen over wat er allemaal mogelijk is. Een tof jaarprogramma bedenken. Een team opzetten voor deze club. En nog veel meer.

Krijg jij zin en heb jij ideeën voor deze club? Of ben je nieuwsgierig of het iets voor jou kan zijn? Laat van je horen en stuur een mailtje naar The Big Draw Nederland: MASC@thebigdrawnederland.nl

Locatie: LUX
Datum: 10-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:30

Modeltekenen Helden

We gaan 10 jaar terug in de tijd,

tijdens de eerste Big Draw Nijmegen zat Diederik Grootjans met heel veel tekenaars op Plein 44 om De Gebroeders van Limburg modellen na te tekenen. We gaan dit nog eens doen, maar dan in een nieuw jasje dat aansluit bij de Beeldmakersdag die plaatsvindt bij LUX aan het Marienburgplein. Dus kom met je veldezel of pak een krukje en ga samen met Diederik en nog heel veel deelnemers wat bijzondere modellen natekenen.

Locatie: Marienburgplein
Datum: 10-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

BEELDMAKERSDAG - MEET THE EXPERTS

Op zondag 10 september is de allereerste Big Draw Nederland Beeldmakersdag!

Een dag speciaal voor beeldmakers waarin je allerlei professionals en collega's uit de industrie kunt ontmoeten en werk kan delen in verschillende programma-onderdelen. Zo is er een Uitgevers Pitch, zijn er Portfolio Reviews door professionals, panelgesprekken over diverse onderwerpen, masterclasses en een netwerkbijeenkomst. Er zijn bijzondere gasten die hebben gewerkt aan DC comics Batman, Stripreeks Storm, Suske en Wiske Amoras, Dating for Geeks, Wynonna Earp bekend van Netflix, G.I. Joe en nog veel meer. Daarnaast hebben we een Agent voor auteurs en illustratoren te gast. Een creatieve, inspirerende dag die je als (young) professional niet wilt missen!

Het is dé gelegenheid om jezelf als professional te laten zien, nieuwe connecties te leggen en je horizon te verbreden. Of je nu net begint in de industrie of al een ervaren beeldmaker bent, dit evenement biedt waardevolle kansen om je carrière naar nieuwe hoogten te brengen. Zorg dat je erbij bent en laat je inspireren tijdens deze bijzondere dag vol met mogelijkheden. Dit is dé kans om je passie voor beeldcreatie te laten zien en te groeien in je vak. Mis het niet en reserveer nu je plek voor deze onvergetelijke ervaring!

Meer informatie is te vinden in de onderstaande link, deze link gebruik je tevens om je aan te melden voor verschillende onderdelen! Wees snel want de inschrijvingen gaan hard en VOL=VOL

Een kaartje voor de Beeldmakersdag kost €10,-. Hiervoor krijg je toegang tot het hele programma van de beeldmakersdag + consumptiebon voor de netwerkbijeenkomst en een persoonlijke badge. Op de borrel verloten wij een WACOM pen tablet.

linktr.ee/TheBigDrawNederland en meld je aan voor de beeldmakersdag.

Het Programma

Het panelgesprek

Tijdens The Big Draw Beeldmakersdag zijn verschillende panelgesprekken waarin tekenaars hun ervaringen delen op diverse thema's. Denk aan AI, self-publishing, creatief ondernemerschap. Tijdens de panelgesprekken is er alle ruimte voor vragen vanuit het publiek.

Panel 1: Small-press

Met: Coen Vosveld van KAF, Kenny Rubenis, Ron Schuif

Tijdens dit panel gaan de tekenaars in gesprek over self-publishing. Ze

De Uitgevers Pitch

Simpel, maar spannend. Heb jij een idee voor een eigen strip? Bij de Uitgevers Pitch kun jij je idee bij verschillende uitgeverijen pitchen. Je ontvangt direct feedback op je werk en je hebt de mogelijkheid om vragen te stellen. Grijp die kans! Meld je wel even aan voor een tijdslot

Bij deze uitgeverijen kun je langs:

DPG Redactie Disney/Donald Duck & Tina

Dark Dragon Books

Paganini Stories

MENLU

Zone5300

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 12:00 - 17:00

bespreken onderwerpen zoals small press, de uitdagingen van het zelf uitgeven van eigen werk en delen hun jarenlange ervaring met het maken van small press boekjes. Ontdek wat er allemaal komt kijken bij self-publishing en krijg waardevolle tips van deze ervaren tekenaars.

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 12:00 - 13:00

Panel 2: How to become a professional

Panel met: Romano Molenaar, Stephen Scott, Kenny Rubenis, Chris Evenhuis

In dit panel delen bekende striptekenaars hun ervaring in de stripindustrie, hoe ze zijn begonnen, welke uitdagingen ze op hun pad hebben gekregen en wat ze jonge striptekenaars adviseren. Hoor van deze makers hoe zij gestart zijn en laat je inspireren door hun verhalen.

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 14:30 - 15:30

Panel 3: AI and Art

Met: Evaboneva, Romano Molenaar, Coen Vosveld

Tijdens dit panel gaan de tekenaars met elkaar in gesprek over AI. Ze bespreken de rol van AI in de creatieve industrie en voor beeldmakers. Wat vinden ze van het gebruik van AI? Zijn ze voorstander van het gebruik ervan of juist tegen? Deze makers delen hun ervaringen en meningen over AI. Wordt AI beschouwd als een handige tool of niet? En hoe beïnvloedt AI de creatieve industrie als geheel?

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 15:30 - 16:30

Panel 4: Over auteursrecht, Fair pay en creatief ondernemerschap

Met: Elaine Michon Agentschap voor auteurs en illustratoren, Renee Rienties, Evaboneva

Elaine Michon is een agentschap voor auteurs en illustratoren. Zij bemiddelt tussen uitgeverijen en de auteur over goede werkafspraken.

In dit panel duiken we dieper in op auteursrechten, agentschappen, eerlijke vergoedingen en creatief ondernemerschap. We bespreken waar auteurs zichzelf voor moeten beschermen en waar ze op moeten letten bij het afsluiten van contracten. Daarnaast behandelen we hoe je jezelf effectief kunt positioneren op de arbeidsmarkt. Deze onderwerpen zijn allemaal van groot belang voor creatieve ondernemers.

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 16:30 - 17:30

Beeldmakers netwerkbijeenkomst

Het weekend in Nijmegen sluiten we af met een gezellige netwerkbijeenkomst met auteurs, uitgevers, agenten, illustratoren, comic artiesten en de organisatie. Dit is een besloten

netwerkbijeenkomst dus graag van tevoren online aanmelden of de dag zelf bij de Big Draw infobalie bij de LUX.

Locatie: Papengas 6

Tijd: 18:00 - 21:00

Portfolio Reviews

Heb jij werk liggen en ben je nieuwsgierig aan welke knoppen je kan draaien om je werk nog beter te maken? Dan zijn de portfolio reviews daar waar je zijn moet.

Bekende striptekenaars zullen je werk zorgvuldig bekijken en hierop feedback geven. Jij gaat naar huis met waardevolle handvatten om de volgende stap te maken. De portfolio reviews staan open voor iedereen die werk wil laten zien. Wel even aanmelden om een tijdslot te boeken.

De portfolio reviews worden gedaan door:

Romano Molenaar - Batman, Storm en Galaxa

Evaboneva - illustrator, The Wonderful world of Eva

Charel Cambré - Suske en Wiske Amoras - Jump

Chris Evenhuis - Wynonna Earp & GI Joe

Kenny Rubenis - Dating for Geeks

Stephen B. Scott - Marvel DC comics

Coen Vosveld - KAF

Locatie: LUX

Datum: 10-9-2023

Tijd: 11:00 - 17:00

Aanmelden!

EXPOSITIES IN NIJMEGEN

EXPO - Erna Kuik

Geboren in de Zuidelijke IJsselmeer Polders bracht Erna Kuik haar jeugd door op de voormalige zeebodem. Zowel de natuur als zijzelf stonden destijds in de kinderschoenen op een nog onvolgroeid terrein. Het zette haar aan verbeelding te gebruiken en te reflecteren op haar waarnemingen. Ze vond het als kind al fantastisch dat het strakke ontwerp voor de inrichting van de polder werd ingehaald door de natuur; de Oostvaarders Plassen ontstonden zonder vooropgezet plan en op kleiner niveau zag ze de hazenpaadjes de scherpe hoeken van het trottoir afsnijden in de stad. Erna houdt nog steeds van kronkelige wegen, een zeldzaamheid in de polder. Dat zie je ook terug in de lijnvoering van haar beeldende werk. Getekende lijnen verwilderen in het overzetten naar een lino-snedede.

De tactiele aard van het papier voegt een extra dimensie toe aan haar werk.

Teksten in haar prenten nodigen de kijker uit een persoonlijke connectie met het getoonde werk aan te gaan; woorden op papier worden klank in het hoofd van de kijker. Geluid reist net als licht het snelst.

Meer info over haar werk vind je op ernakuik.com en via [instagram](https://www.instagram.com/ernakuik) Erna Kuik Studio.

Locatie: Lindenberg Expopodium
Datum: 7-9-2023 t/m 2-10-2023
Tijd: Openingstijden Lindenberg

Metamorfosen

Tonni van Sommeren - Metamorfosen

In galerie LangeHezel46 toont Tonni van Sommeren tekeningen, assemblages en fotomontages. De tekeningen die hij laat zien zijn geïnspireerd op de assemblages uit zijn serie Showroomdummies. Ze zijn samengesteld uit toeristische houten beeldjes, gevonden in kringloopwinkels. Tonni van Sommeren verzamelt en koestert deze beelden, maar gaat ze evengoed hardhandig te lijf. Hij zet de zaag erin en stelt vervolgens nieuwe beelden samen.

In de serie fotomontages Das Model monteert hij zijn eigen hoofd op de lichamen van poserende modellen die hij tegenkomt in bestaande fotografische afbeeldingen uit verschillende media. Afbeeldingen van verleidelijke dames uit de mode- of reclamefotografie, maar ook meer historisch en antropologisch getint materiaal. In zijn geconstrueerde identiteiten refereert hij aan het portret als fictie, als constructie en idealisatie. Wanneer wordt een sjabloon een mens of andersom?

Locatie: Lange Hezelstraat 46
Opening: 10-9-2023 15 - 17 uur
Datum: 9-9-2023 t/m 1-10-2023
Tijd: Vrij/zat/zon van 13:00 - 17:00

Wat ik vind is vaak geluk van Stadstekenaar Ernie Bossmann

Als kunstenaar recycle ik voortdurend materiaal en beeld, als stadstekenaar van Nijmegen werk ik natuurlijk met plaatselijke vondsten. Door verzamelen en schikken, door combineren of isoleren, door te knippen, te plakken en

te tekenen ontstaat mijn werk.

Bericht na bericht wordt gedeeld, foto na foto toont men zich van de beste kant. Beeld buitelt over elkaar. Ik sta nieuwsgierig in de werelden lees de krant met een schaar in de hand, ik vind prachtig pakpapier bij de kringloopwinkel, jubileum uitgaves in de minibieb, achtergelaten tekenpapier na atelier ontruimingen.

Verzinnen hoeft niet. (Ook eigen werk recycle ik.) Ik gebruik wat voorhanden is. Ook op lokaal niveau. Meestal met mensen.

Proefopstelling

In de schouwburg toon ik een mix van tekening en knipsel, bestaand werk gemengd met Nijmeegse plaatjes en restmateriaal. Lijsten van de straat (met briefje met "gratis" erop) vormen voorlopige kaders voor een tussentijdse presentatie. Ik ben tenslotte pas halverwege. (In functie van september 2022 tot september 2024.)

Kaders om provisorische proefpersonen, transformers in de geest. In de toekomst veranderen ze weer. Zoals mensen zich telkens opnieuw vormgeven.

Kaders om uit te breken. Onderdelen van het grotere beeld zwermen uit. Zoekplaatjes uit de stad duiken her en der op in de schouwburg.

Locatie: Stadsschouwburg Nijmegen
Datum: 10-8-2023 - 31-10-2023
Tijd: openingstijden Stadsschouwburg

Keizerlijke Animaties

Op het grote raam van de Schouwburg aan de kant van het Keizer Karelplein worden verschillende korte animaties getoond. Kom lekker op het muurtje zitten kijken naar de animatiefilms van beginnende en gevorderde animatie kunstenaars

Locatie: Stadsschouwburg, Keizer Karelplein
Datum: 7-9-2023 t/m 10-9-2023
Tijd: 17:00 - 23:00

De Kunst Draait Door

Draai, draai, draai en verwonder! Het Valkhofmuseum verbouwd en is dicht voor publiek, maar wij hebben toch nog

EXPOSITIES IN NIJMEGEN

een toffe samenwerking gevonden!! Het museum stelt letterlijk en figuurlijk haar draaideuren voor ons open. In de kleine transparante draaideur ruimte vind je tijdens The Big Draw een speciale expo. Het wordt een hele toffe ingreep dus stap de draaideur in en laat je verrassen.

Locatie: Valkhofmuseum
Datum: 7-9-2023 t/m 31-9-2023
Tijd: 11:00 - 17:00

Tijpe van de sluier - Moederlandse Geschiedenis

We halen vast een tijpe van de sluier op om het onderzoeksproject Moederlandse Geschiedenis te tonen, Meg Mercx onderzoekt dit project nu om het resultaat eind dit jaar te exposeren. Meg tekent & beschrijft met behulp van familie en naasten 50 portretten van 50 vrouwen uit de Nijmeegse geschiedenis. Vrouwen uit alle lagen van de maatschappij. Met als doel de leemte in onze vaderlandse geschiedenis mbt vrouwenhistorie een beetje te compenseren. En in de hoop dat hierdoor meer verhalen over vrouwen worden gedeeld.

De eerste monumentale portretten en verhalen van Betsy Perk, (1833-1906) Roosje Glaser (1914-2000) Andreas Burnier (1931-2002) en Nina Simone (1933-2003) zijn te vinden op de sites van The Big Draw Nederland en Meg Mercx. Drie van deze monumentale tekeningen zullen te zien zijn tijdens de Big Draw Nijmegen. Meer weten over dit project? Lees het interview met Meg Mercx op blz. 26

Locatie: Marikenstraat
Datum: 9-9-2023 en 10-9-2023
Tijd: 10:00 - 18:00 uur

Comics EXPO

Kom langs bij dé Comics Expo in de Papengas! Je vindt hier werk van Romano Molenaar, Kenny Rubenis, Stephen B. Scott en Chris Evenhuis. Bijzonder werk met een groot vakmanschap in het tekenen van Amerikaanse stripboeken. Ontdek het creatieve proces van hoe ze een comic-pagina tot leven brengen; van ruwe schetsen tot verfijnde inktlijnen en prachtige inkleuringen. Deze expo biedt een zeldzame kans om inzicht te krijgen in de werelden die deze tekenaars creëren!

Locatie: Papengas 6
Datum: 7-9-2023 - 24-9-2023
Tijd: openingstijden Papengas

RUIS x The Big Draw: drawing the senses

Lyubov zal een grot creëren - een ruimte waar onze voorouders sjamanistische handelingen uitvoeren en zich verbonden voelen met de kracht van de natuur en hun innerlijke zelf.

"Grottekenen" verwijst naar de oude kunstvorm om afbeeldingen te maken op de wanden van grotten, die onze voorouders gebruikten om hun overtuigingen, ervaringen en interacties met de wereld om hen heen uit te drukken.

De installatie in de grotten nodigt mensen uit om na te denken over de wijsheid en symboliek van onze voorouders en om te onderzoeken hoe hun oude gebruiken vandaag de dag nog steeds relevant en inspirerend kunnen zijn.

Wat betekent grottekening? Hoe zien grottekeningen er vandaag de dag uit? Dit zijn de vragen waar Lyubov het publiek over laat nadenken terwijl ze de grot betreden.

Lyubov Matyunina (1985) is een beeldend kunstenaar uit Amsterdam. Ze verwerkt een antropologische benadering in haar artistieke praktijk. Met haar werk creëert ze alternatieve realiteiten en mythologieën door gebruik te maken van architectuurstudie, Tarot, filosofie, humor en een gevoel voor het absurde. Ze ziet het als haar rol als kunstenaar om de omgeving en de wereld van vandaag te mythologiseren en nieuwe betekenis te creëren door deze radicaal te verbeelden.

Locatie: RUIS
Datum: 7-9-2023 t/m 9-9-2023
Tijd: 13:00 - 17:00

MEG MERCX:

'Hoe beter je je geschiedenis kent, hoe beter je bent geworteld'

Wat is de meisjesnaam van je oma? Een simpele vraag waar velen van ons het antwoord niet op weten. De vrouw die de kinderen draagt en baart wordt uitgewist in de historie. Ze verdwijnt uit het archief. Het gevecht dat vrouwen hebben gevoerd om te komen waar we nu staan zijn we vergeten door te geven. We weten niet waar we vandaan komen. En als je dit niet weet, weet je ook niet waar je naartoe gaat. 'Hoe beter je je geschiedenis kent, hoe beter je bent geworteld', stelt kunstenaar Meg Mercx. Met het project Moederlandse Geschiedenis wil ze de leemte een klein beetje vullen. De kick-off is tijdens festival The Big Draw in Nijmegen.

Met het project Moederlandse Geschiedenis tekent Meg Mercx 50 portretten van 50 vrouwen uit de Nijmeegse geschiedenis. Vrouwen uit alle lagen van de maatschappij. 'Dit project is voor mij heel belangrijk omdat ik zelf ontdekte dat ik niets wist over de vrouwelijke lijn uit mijn familiegeschiedenis. Alles loopt langs de mannelijke lijn, bizar toch?!' Meg vertelt dat nog steeds het mannelijk deel van de bevolking centraal staat in de vaderlandse historie; in documentatie, in stambomen en archieven, in ons denken en onze opvoeding. Ook tijdens haar studie aan de kunstacademies in Antwerpen, Brussel en Düsseldorf leerde Meg voornamelijk van en over mannen. 'Vrouwen, en moeders in het bijzonder, zijn verdwenen en vergeten in onze geschiedenis. Ik miste, net als vele anderen, de helft aan informatie m.b.t. mijn culturele achtergrond en wortels. Ik miste belangrijke kennis over mijn vrouw zijn.'

Leemte vullen

Elk mens heeft een mannelijke en vrouwelijke kant, ook mannen. Voor een evenwichtige samenleving is het belangrijk dat die vrouwelijke kant aandacht krijgt. Ook voor mannen.

Meg Mercx duikt het archief in op zoek naar verhalen van vrouwen die leefden voor 1971. Sinds 1971 (!) hoeft de vrouw wettelijk niet meer te gehoorzamen aan de man in een echtvereniging (huwelijk). De vrouwen die ze vindt, sommigen nog levend, anderen uit een verder verleden, portretteert ze rond hun 20e levensjaar. 'Wanneer je 20 jaar bent, gebeuren er zoveel dingen in je leven, maak je zoveel transformerende keuzes. Ook is het de leeftijd van de fictieve hoofdpersoon Mariken in het Mirakelspel Mariken van Niemeghen (1515). Zij is de beroemdste en helaas bijna enige bekende vrouw uit de geschiedenis van Nijmegen. Ik vind het 20e levensjaar een mooi moment om centraal te stellen als leidraad en de verschillende levens in een kader te plaatsen. Het is een periode van ingrijpende beslissingen. 'Hoe was het leven van deze vrouwen toen?'

Moederlandse Geschiedenis

Om daarachter te komen duikt Meg de archieven in, spreekt met de gekozen vrouwen en/of naasten en als het kan vraagt ze de vrouwen zelf hun verhaal te schrijven. De portretten van vrouwen koppelt Meg aan historische feiten uit de geschiedenis. Zo krijgen we een inkijkje in het leven van vrouwen toen en komt de Moederlandse Geschiedenis tot leven. Waar komen we vandaan? In welke omstandigheden leefden deze vrouwen? Welke keuzes maakten of konden ze maken? 'Dit maakt ons bewust van onze eigen positie nu. Door hier meer begrip over te hebben krijgen we meer handvatten voor ons huidige leven.'

Verhaal en tekening

Het project past perfect bij The Big Draw omdat Meg wil dat iedereen de vrouwen tegen het lijf kan lopen en zich kan verwonderen op een laagdrempelige manier. 'Dat is precies wat The Big Draw doet, daarin vinden we elkaar. Voor dit project kies ik ervoor om de portretten te tekenen. Tekenen is hierin een doel omdat het ervoor zorgt dat elke vrouw gelijk is. Het maakt niet uit of ze heeft gestudeerd of een oliebolkraam runde. De tekening zorgt voor egaliteit. Ik vind tekenen leuk om te doen, maar ben geen tekenaar. Ik ben een verhalenverteller en voor dit project is tekenen het beste middel om dat verhaal te delen.'

De tekeningen zijn de bakens in de portretten die een combinatie zijn van beeld en verhaal. 'De tekeningen wil ik graag gedragen op lichtbakken verspreiden door de stad. De portretten ontstaan en verdwijnen als een mensenleven. Bezoekers van The Big Draw kunnen ze tegenkomen. Daar hou ik van, het spontane, de verbazing en de toegankelijkheid voor iedereen.'

**Arnhem
14 t/m 17
september**

ACTIVITEITEN IN ARNHEM

16 SEPTEMBER 2023

Audrey Hepburnplein

Face2Face

Parallel drawing Machien / Het parallelle teken apparaat. Hoeveel mensen passeren er wel niet in je leven? Soms sta je lang in een rij met vreemden voor een kassa. Of je zit een uur in een trein ingeklemd tussen andere reizigers. Dan weer fietst er plots snel een knappe kop aan je voorbij of deel je jarenlang met iemand je leven heel nabij.

In deze bijzondere installatie van kunstenaar Merel Holleboom, neem je samen met een ander de tijd elkaar eens goed te bekijken en na te tekenen met behulp van een kopieer-arm. De kopie krijgen jullie mee naar huis.

Locatie: Audrey Hepburn plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Senso

Move – Feel – Touch – Heal

Stap in de wereld waar je zintuigen tot leven komen.

Jouw beweging is onderdeel van een levend canvas dat kleurrijke verhalen vertelt en emoties tot uitdrukking brengt. Wat gebeurt er als je jouw zesde zintuig tot leven laat komen?

Concept en choreografie: Shura Glasmacher, dansers: Liv Glasmacher & Amber Verhoef

Locatie: Audrey Hepburn plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

The Big Draw BIJ-LES

Bevlogen, Bestuivend, Bijvriendelijk voor

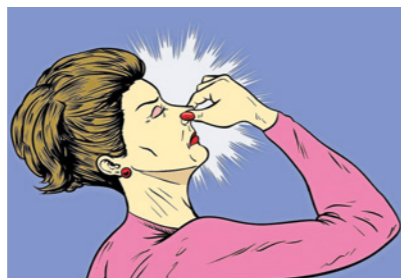
jong en oud!

Teken door de 5 (!) ogen van een bij en geef jezelf nieuwe voelsprietten en vleugels.

Een workshop met installatie door kunstenaar Nicolette Berendsen.

Komt dat zien en ervaren!
BZZZZZZZZZZ!

Locatie: Audrey Hepburn Plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Geurige Gedaantes

‘Frietjes, wasmiddel, kaneel, zo ruikt mijn vriend.’

Wat roept een geur op? Wat voor personage past er bij een geur? Hoe kunnen we dit omzetten in beweging? Samen met theatermaker/performer Elky Rosa Gerritsen geven we beweging aan geur. En elke beweging telt, want met sponzen gedoopt in verf ontstaat er een compositie op de vloer. Zo maken we samen een nieuw werk.

Locatie: Audrey Hepburn plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

De VOEL-BOEL

Deze zintuigen prikkelaar deed al eens eerder mee. 8 jaar geleden ontwierp de toen 10 jarige Sophie Janssen deze VOEL-BOEL. Nu 8 jaar later heeft ze het gepimpt en naar een hoger zintuigen prikkelend level getild. Je ruikt, luistert of voelt en vanuit die inspiratie ga je tekenen. Wat betekent het voor jou wat je zojuist hebt ervaren, welke herinnering komt boven?

Locatie: Audrey Hepburn Plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Anime - Inu-oh

Maarten van Gageldonk is gedreven in het programmeren van animatiefilms. Dit doet hij bijvoorbeeld ook voor het jaarlijkse Kaboom festival in Amsterdam. Voor ons programmeert hij altijd animatiefilms. Vanwege ons Manga & Anime Subculture project is er ook dit jaar weer een anime film uit Japan bij.

Inu-oh wordt geboren met een uniek uiterlijk. De mensen om hem heen zijn hierdoor zo ontzet, dat ze elke centimeter van zijn lichaam bedekken met kleding. Zelfs zijn gezicht wordt verborgen achter een masker. Op een dag ontmoet hij een jonge blinde biwa speler genaamd Tomona. Terwijl Tomona een intrigerend lied over het verwarde lot speelt, ontdekt Inu-oh dat hij over een ongelooflijk dansvermogen beschikt. Maar waarom is Tomona blind en waarom is Inu-oh geboren met zijn unieke uiterlijk? Deze film vertelt het verhaal over de vriendschap van de twee sterren, die dansend en zingend proberen achter de waarheid te komen en zo elkaars vloek te verbreken.

Locatie: Focus Filmtheater
Datum: 16-9-2023
Tijd: 16:15 - 18:00

Manga Portret tekenen

Roxanne Lucker zit in Arnhem klaar om Manga portretten van jou als voorbijganger te tekenen. Het maken ervan duurt ongeveer 15 minuten en er

ACTIVITEITEN IN ARNHEM

zijn geen kosten aan verbonden. Kom langs en laat een manga portret tekenen van jezelf!

Locatie: Audrey Hepburn Plein
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Museum Arnhem

Performance: TransHuman Embodiment and Beyond (NL)

Rachel Gadsden (Londen) maakt met een waanzinnige snelheid een kunstwerk en vecht haar eigen echte gevecht tegen het sterven van het licht. Tijdens het tekenen vertelt ze ons dat ze 'in het tweede leeft'. Een diep aangrijpende herinnering aan onze gedeelde menselijkheid.

Beeldend en performancekunstenaar Rachel Gadsden zal een dynamische live-art-performance creëren die het thema van de Big Draw Holland SENSES van dit jaar omarmt. De begrippen van beperking, belichaming en vrijheid omarmt door het proces van expressief fysiek tekenen. De performance is ontwikkeld samen met Freddie Meyers maar ze voert hem alleen uit in Nederland.

Visueel beperkte beeldend en performancekunstenaar Rachel Gadsden en geluidsontwerper Freddie Meyers hebben een dynamische live kunst- en geluids performance gecreëerd die het publiek meeneemt op een reis waarbij ze begrippen als TransHuman Embodiment onderzoeken. Vanuit hun gecombineerde kunstpraktijken onderzoeken Gadsden en Meyers hoe chronische ziekten en handicaps niet alleen uitdagingen vormen, maar ook de agency van het lichaam kunnen versterken en autoriseren.

Meer informatie over Rachel Gadsden in het interview op blz. 32.

Locatie: Museum Arnhem
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 13:30

Workshop - Rachel Gadsden

De ambitie van deze expressieve tekenworkshop is om onze individuele lichamen, en de persoonlijke sensaties die we ervaren als we bewegen, of we

nu gehandicapt zijn of niet gehandicapt, te gebruiken om het uitgangspunt te vormen voor deze dynamische beeldende workshop. Gefaciliteerd door beeldend en performancekunstenaar en gepassioneerd tekenaar Rachel Gadsden, zullen de deelnemers aan de workshop gezamenlijk een theater van verhalende tekeningen creëren. Met behulp van fysieke beweging, energie en levendige tekenprocessen en kunstmaterialen, waaronder houtskool, krijt en pastelkleuren, op papier, zal de workshop putten uit de kunstwerken van de modernistische kunstenaar Francis Bacon, VK, en de hedendaagse kunstenaar Tracey Emin UK en geïnspireerd door de volgende kunstenaars om inspireren spannend

Locatie: Museum Arnhem
Datum: 16-9-2023
Tijd: 14:00 - 15:00

Rozet

Masterclass Yukio Onishi

Leer manga tekenen van een echte Mangaka uit Japan: Yukio Onishi. Yukio zal eerst worden geïnterviewd, daarna kun je haar vragen stellen over haar manga's en over de Japanse tekenkunst. En dan is het tijd om zelf aan de slag te gaan! In deze gevorderde masterclass met Yukio Onishi ontwikkel je vaardigheden op het gebied van manga tekenen.

Deze masterclass wordt digitaal gehouden. Yukio Onishi zal via Zoom vanuit Tokyo een manga masterclass geven in het Rozet auditorium.

Wij zullen je voorzien van potlood en

papier, Je mag ook je eigen teken tablet of tekenmateriaal meenemen.

Locatie: Rozet auditorium
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:30

Taking responsibility

“Resonantie creëren door mensen mee te laten tekenen om samen tot een werk te komen; het maakt de ander betekenisvol”

Voor het derde jaar samen verder tekenen in het werk van kunstenaar Marijke van Doorn om zo tot een nieuw werk te komen. Dit jaar staat het samen maken in het teken van voelbaar verschillende materialen, inkt, pastel, houtskool. Nieuw werk met sprookjes als startpunt.

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Drawing creatures

Al een aantal jaar doet kunstenaar Karel van der Eijk uit Arnhem mee met verschillende tekenmachines speciaal gebouwd voor “The Big Draw”. Ook dit jaar laat Karel zich weer inspireren door het Big Draw thema en bouwt iets nieuws. Nu met kleine losse machines die al tekenend over de grond kruipen! Samen met het publiek maken we een grote tekening!

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Writing Workshops / D&D Sessions

Voor de D&D liefhebbers en nieuwkomers, ontdek de magie van Dungeons and Dragons! Leer hoe je je eigen D&D-campagne kunt starten tijdens onze workshops, begeleid door ervaren Dungeon Master Geo Legito aka Geoscrolls. Ontwikkel je storytelling, schrijfvaardigheden en hoe je je eigen karakter maakt.

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

PLEKPARTNER: MUSEUM ARNHEM

Kunst kijken in één van de mooist gelegen museumgebouwen van Nederland. Dát kan in Museum Arnhem voor hedendaagse kunst.

Museum Arnhem opende op 13 mei 2022 de deuren opnieuw voor het publiek na een uitgebreide verbouwing. Die verbouwing begon in 2017, het jaar waarin het Museum en The Big Draw elkaar voor het eerst leerden kennen.

Een memorabele eerste samenwerking waarbij bezoekers tijdens de slotmanifestatie mochten tekenen op de muren, vloeren en plafonds onder begeleiding van Big Draw kunstenaars. Ook de inmiddels bekende tekenmachines werden hier naar hartelust gebruikt.

Het bleek een zaadje voor een verdere samenwerking. Vanaf 2019 werken Museum Arnhem en The Big Draw samen tijdens het The Big Draw Festival. Ook tijdens de opening in 2022 waren we van de partij en organiseerden we toffe tekenactiviteiten in de openingsweek, zo ook het Moving Colourfield, het community-art kunstwerk van kunstenaar Anita Waltman en Karel van der Eijk. Waar heel veel schoolkinderen en publiek van alle leeftijden samen een bewegend kleurenveld van windmolens betekenden en bouwden.

Dit jaar nodigden we een bijzondere internationale kunstenaar uit voor het museum. Je kunt het werk zien van de ervaren

internationale visueel beperkte beeldend en performance kunstenaar Rachel Gadsden. Zij geeft performances en workshops aan scholen en op zaterdag 16 september voor het algemeen publiek, zie blz. 32. Ook voor volgend jaar staat er weer een internationaal bekende kunstenaar op de planning tijdens het The Big Draw Festival 2024. Wie dit is houden we nog even geheim, maar we kunnen je een gegarandeerde futuristische tekenervaring beloven!!

Zo slaan we samen de handen ineen om kunst bekijken en ervaren, breed uit te dragen!

ACTIVITEITEN IN ARNHEM

Voel het korstmos

Korstmossen lijken een beetje op planten of mossen maar zijn samenstellingen van algen en schimmels. Deze super survivors van de natuur hebben veel verschijningsvormen en ze groeien werkelijk overal; op bergen, bomen, huizen en op straat. Daarom ga je ze samen met kunstenaar Marieke Noort, tekenen op gebruikte kartonnen doosjes die met hun vormen en vouwen een prima plek zijn voor getekende korstmossen.

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Teken een bril en zet hem op

Een bloem tekenen, hem oppakken van papier en in een vaas zetten, een bril tekenen en hem opzetten... kan dat echt? Dit en nog veel meer kan met een 3D pen. Kunstenaar Inge Leuwerink laat het je graag zien. Kom het zelf uitproberen!

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Centrum Diverse locaties

Street Art stadswandeling Arnhem

Er zijn veel mooie muurschilderingen en street art te vinden in Arnhem. Voor buitenstaanders én locals zijn ze nog weleens lastig te vinden. Daarom kun je

beter met een gids op pad! Tourguide Petra Dielman neemt je zeker mee langs de werken van bijvoorbeeld Arnhem Art, Dopie, Sivanski en De Strakke Hand komen allemaal aan bod.

Deze stadswandeling duurt ongeveer 1 uur en start vanaf Arnhem Centraal Station, buiten voor de McDonalds. We eindigen ergens in het centrum.

Locatie: Centrum
Datum: 16-9-2023
Tijd: 12:30 - 13:30

SENSORY GARDEN

In de Ecotuin in het Spijkerkwartier vindt tijdens The Big Draw een bijzondere expositie plaats; kunstenaars, o.a. Mirka Farabegoli, tonen soundscapes en beeldende kunst, speciaal bedacht voor deze bijzondere locatie. Kom langs en ga al tekenend op safari langs de kunst en de planten. Laat je inspireren door zwaar vertraagde (bomen tempo) muziek.

Locatie: Ecotuin in het Spijkerkwartier
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Makersmarkt

Tijd voor alweer de vierde editie Makersmarkt! Op zaterdag 16 september wordt het hoofdkwartier van Uitgeverij Loopvis omgetoverd tot een indoor markthal. Makers en andere creatievelingen stellen hun producten en talenten tentoon vanuit hun eigen stands en drie literaire blokhutten. Denk aan handgemaakte (notitie)boeken,

poëtische prenten, uniek keramiek, grafisch snoepgoed en een workshop zigzagboekje maken met je eigen beeldverhaal van Esther van de Bund. Kom struinen langs de stands en geniet van heerlijke versnaperingen van de BakBar en Loopvis zelf. Dé manier om originele producten te kopen bij de makers zelf, als cadeau voor jezelf of een ander.

Locatie: Loopvisserij, Coehoornstraat 10 Arnhem (tegenover Centraal Station)
Datum: 16-9-2023
Tijd: 11:00 - 17:00

Rolling, rolling, rolling!

Woow.. er ligt een mega-vel papier op de grond! Een lange rol canvas en een pot stiften liggen klaar op straat. Een groot leeg vel, klaar om op te tekenen. Het ligt te wachten op JOU! Maak jij er iets moois op? Iets nieuws of voortborduren op de tekening van iemand anders? Alles kan en mag! Er zal een kunstenaar in de buurt zijn die je kan inspireren om samen iets moois te tekenen.

Locatie: diverse plekken in het centrum
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Big fun tijdens The Big Draw in de buurten van Arnhem

In Arnhem verspreidt het grootste tekenevenement van de wereld langzaam naar de haarvaten van de stad: de cultuurmakelaars van Rozet brengen de ramenroute verder de wijken in en organiseren in 2023 de derde editie van The Big Draw in de buurt. Grote winkelcentra en intieme winkelgebieden, eigenaren en winkeliersverenigingen doen mee en stellen hun ramen beschikbaar voor kunstenaars om op te tekenen.

INTERVIEW RACHEL GADSDEN

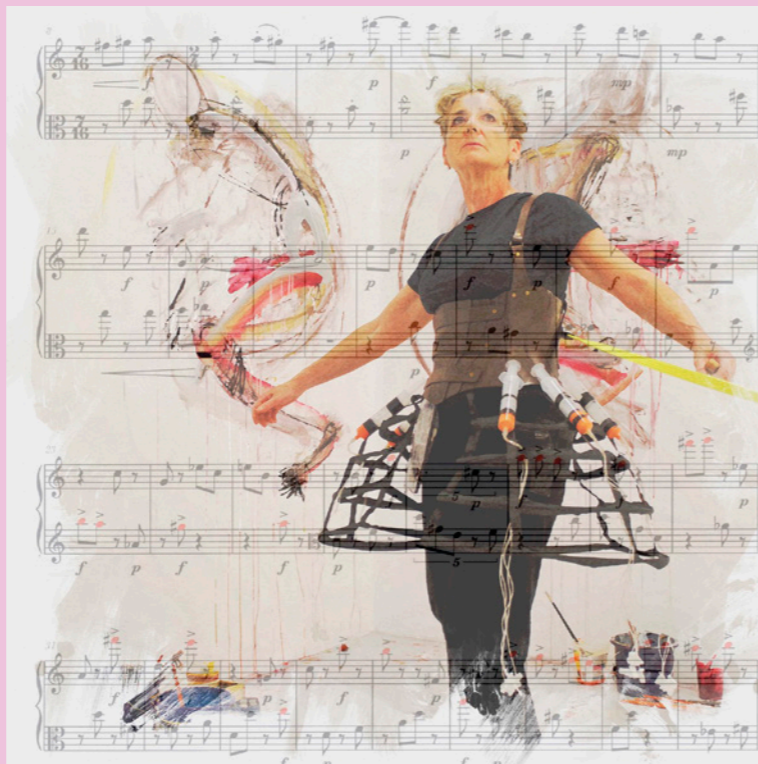
Elke stem is beter als het een gezamenlijke stem is. Ik spreek met kunstenaar Rachel Gadsden uit Londen, UK. In haar werk faciliteert ze kwetsbare individuen om hun stem te vinden, zodat ze gehoord kunnen worden. Want ieder mens heeft iets te zeggen. Haar eigen persoonlijke achtergrond is het vuur dat anderen kracht geeft. Een gesprek over handicap, empowerment, kunst, het lichaam en culturele verandering.

'Ik noem mezelf soms een cultureel activist met een handicap, in plaats van een kunstenaar.' Rachel vertelt me dat ze een genetische medische aandoening heeft, een chronische auto-immuunziekte waardoor haar longen vechten om te kunnen ademen. Een medische machine injecteert haar elke minuut met medicijnen die haar in leven houden. Ze heeft ook een deel van haar gezichtsvermogen verloren. De ziekte heeft een enorme impact gehad op haar dagelijks leven en haar lichaam geeft haar een andere kijk op het leven in het algemeen. 'Lange tijd heb ik mijn handicap verborgen gehouden, maar er kwam een moment dat ik dat niet meer kon. Dat was het moment waarop ik besloot dat ik mijn handicap nooit meer zou verbergen.' In haar huidige werk overweegt de in Londen gevestigde kunstenaar Rachel hoe kwesties van chronische ziekte en handicap niet alleen uitdagingen vormen, maar ook de agency van het lichaam kunnen versterken en autoriseren.

We praten over haar handicap omdat het haar definieert als kunstenaar en mens. 'Er is nog steeds een gebrek aan begrip in de samenleving. Er is nog steeds een enorm gebrek aan bewustzijn over handicaps en diversiteit. Ik benader kwesties vanuit het perspectief van mensen die misschien kwetsbaarder zijn omdat ze niet in de maatschappelijke normen passen. Door mijn artistieke werk wil ik meer bewustzijn creëren. Ik geloof dat kunst mensen kracht kan geven en een stem geeft aan kwetsbare individuen, die zo vaak in de samenleving worden buitengesloten.'

Ik moet gewoon de kunstenaar zijn die ik ben

Rachels beeldende en uitvoerende kunst is zeer expressief, levendig en fysiek. Haar kunst gaat over de menselijke conditie. Het feit dat Rachel een beperkt gezichtsvermogen heeft, ontkracht haar niet, maar maakt haar werk op de een of andere manier vitaler, expressionistischer en misschien zelfs energiever en urgenter. 'Ik was bang toen ik hoorde dat ik mijn gezichtsvermogen zou verliezen; mijn grootste angst was dat ik niet meer als beeldend kunstenaar zou kunnen werken. Maar al snel maakte ik gebruik van al mijn creatieve vaardigheden en begon ik me ook toe te leggen op performancekunst. Mijn achtergrond als actrice en kennis uit mijn theateropleiding kwamen om de hoek kijken en gaven me nieuwe inzichten in mijn kunstpraktijk. Uiteindelijk heeft 'zien' niets te maken met wat je met je ogen ziet. Dit besef bracht vrijheid en heeft me gemaakt tot de kunstenaar die ik nu ben.

Gezamenlijke stem

De rol van tekenen speelt een belangrijke rol in haar kunstpraktijk en ze vindt het belangrijk in het leven van mensen in het algemeen. 'Tekenen is de snelste manier om expressief te zijn, zelfs als de financiën beperkt zijn. Het is heel toegankelijk, dus we kunnen allemaal gemakkelijk creatief zijn, het heeft zijn eigen vorm van visceraleiteit. Voor mij is schilderen ook tekenen en dit weerspiegelt de visceraleiteit van het lichaam. Ik hou van de Big Draw omdat het mensen bewust maakt van hun vermogen om te tekenen, terwijl ze vaak denken dat ze dat niet kunnen. En omdat het mensen samenbrengt. Ik geloof dat elke stem groter is als het een gezamenlijke stem is.'

Je kunt dit duidelijk zien in haar kunstpraktijk. Ze werkt samen met verschillende mensen van over de hele wereld en presenteert meerdere interculturele visuele dialogen die de meest diepgaande opvattingen over wat het is om mens te zijn in overweging nemen.

Lichamelijke ervaring

In haar kunst streeft Rachel niet meer naar technische perfectie zoals in haar jeugd, maar wil ze het publiek krachtige emotionele ervaringen meegeven. Een perfecte match met het thema van de Big Draw; Drawing with Senses.

Rachel komt naar Nederland en zal TransHuman opvoeren. Het stuk verkent alle elementen en perspectieven om een transhuman te zijn. We kunnen niet meer alleen onszelf zijn met moderne technologie zoals kunstmatige intelligentie (AI). Het gaat over afhankelijk zijn en enorme steun nodig hebben. Het gaat over het onzichtbare zichtbaar maken. En ja, dit wordt een ervaring, een reis voor het publiek.'

Je kunt de voorstellingen van Rachel Gadsden meemaken in Nijmegen en Arnhem tijdens het Big Draw Festival.

ACTIVITEITEN

Verwacht dit jaar een extra grote ramenroute met deelname van een 6e winkelcentrum en het Modekwartier.

Naast de ramenroute worden in alle zeven gebieden kunstenaars uitgenodigd een tekenactiviteit voor publiek te organiseren. Zo zijn er karikaturisten te vinden in meerdere winkelcentra, maakt Collectief Koppig meters met voorbijgangers midden op de promenade van winkelcentrum Presikhaaf, kunnen kinderen onder begeleiding aan graffiti workshops meedoen op pleinen bij winkelcentra van de wijken Malburgen en De Laar, wordt de Bibliobus volgetekend daar waar deze op locatie staat en zijn er activiteiten op scholen uitgezet.

Locatie: Steenstraat, Hommelstraat, Sonsbeeksingel, Klarendalseweg, winkelcentrum De Drieslag, winkelcentrum De Laar, winkelcentrum Schuytgraaf, winkelcentrum Presikhaaf en winkelcentrum Kronenburg.

Datum: 14-9-2023 t/m 17-9-2023

Bierviltjes Tekenwedstrijd

Teken iets leuks op een ouderwets bierviltje en maak kans op een leuke prijs! De bierviltjes vind je in verschillende cafés en op plekken midden in de stad met Big Draw activiteiten. In de stad waar je tekent maak je kans op een leuk streekproduct. Meer info over prijzen en locaties op de website!

Locatie: Diverse horecagelegenheden

Datum: 16-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Sense my Drawing

Kunstenaar Anita Waltman verdiepte zich tijdens haar studie aan de kunstacademie in belevingskunst. Zij vroeg zich af of je een tekening of schilderij ook kunt beleven. Je ziet het, maar daar blijft het bij. Hoe kun je ervoor zorgen dat meerdere zintuigen worden ingezet om visuele kunst te beleven om het zo beter te laten beklijven? Zo ontstond haar performance 'Sense my Painting'; een deelnemer voelt, hoort, ruikt en beleeft het schilderij en op het laatst zie je het ook. Speciaal voor The Big Draw maakte ze er 'Sense my Drawing' van en wordt het een co-productie met een tekenaar.

Locatie: Pop up in het centrum

Datum: 16-9-2023

Tijd: 15:00 - 16:00

Live bodypaint

Mirella Loeffen is een bodypainter van hoog niveau. Ze doet regelmatig mee aan nationale en internationale wedstrijden. Voor de Big Draw bedenkt ze een toepasselijke bodypaint. Kom naar het plein om te zien hoe zo'n bodypaint ontstaat.

Locatie: Pop-up Centrum

Datum: 16-9-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

EXPO

Omstand mural

Kan een tekening zowel perfect als persoonlijk zijn?

Dat onderzoekt Leonie Staman, aka GeoLeo, in haar geometrische tekeningen.

In haar geometrische patronen streeft ze naar perfectie, maar liggen foutjes en onregelmatigheden altijd op de loer omdat ze met de hand zijn getekend. Maar is het wel een foutje?

Volgens Leonie is perfectie juist maar saai, onregelmatigheden zorgen er juist voor dat je alert wordt en pas echt begint met kijken. De schildering is tot eind februari dag en nacht te zien bij Omstand in de etalage Thomas J. Witteroosstraat, Krista Burger secureert voor de Big Draw en Omstand twee keer per jaar een muurschildering op deze locatie. De volgende is vanaf maart 2024 te zien.

Locatie: Omstand, Thomas J. Witteroosstraat

Datum: 16-9-2023 t/m 26-02-2023

Tijd: 24/7, is van buitenaf te zien

EXPOSITIES IN ARNHEM

Circa...dit Wildtuin x Big Draw

Gedurende heel 2023 presenteert Circa...dit het project de Wildtuin. Een initiatief van Mestlab31 en Circa...dit, waarbij verschillende generaties kunstenaars worden uitgenodigd om samen een project en een bijbehorende presentatie te ontwikkelen.

Voor The Big Draw 2023 presenteert Circa...dit het kunstenaarsduo E. Pietersen (1962) en Kees Westervelt (1992).

E. Pietersen heeft al vaker voor The Big Draw getekend, voor Kees Westervelt is dit een primeur. Beiden zijn kunstenaars met een breed palet aan technieken, en wier werk een helder en kleurrijk grafisch karakter laat zien.

In het werk van de tekenende beeldhouwer E. Pietersen verwijst hij naar een wereld waarin strips, grafitti, B-films en rockcultuur een belangrijke rol spelen. Zowel zijn sculpturen als zijn tekeningen hebben veelal een ironische, komische of tragikomische lading. Mystieke symbolen en gestileerde cartoonkarakters worden gecombineerd met grafische tekens uit oude culturen, op een manier die je ook aantreft in 'lowbrow' kunstvormen. Pietersen weet de kijker te prikkelen door deze met speelse assemblages een eigen wereld te laten ontdekken.

Ook Kees Westervelt haalt inspiratie uit de kleurige wereld van graphic novels en comics die om ons heen te vinden zijn. Hij werkt in heldere kleuren en vertaalt de indrukken vanuit zijn omgeving in strakke grafische vormen. In zijn werk richt hij zich daarnaast op het onderzoeken van waarden en

normen die ons omringen en zet deze om in een geheel eigen beeldtaal. Deze wordt gekenmerkt door monumentale figuratieve, soms decoratieve strakke elementen in vaak contrasterende kleuren.

Deze twee kunstenaars zullen samen de tentoonstellingsruimte van Circa...dit transformeren tot een zinderende plek waar de bezoeker zelf deel gaat uitmaken van het werk. Hun presentatie zal te zien zijn in september, voor en tijdens het Big Draw festival. Er is er een finisage op zondag 01 oktober.

Locatie: Circa...dit, Varkensstraat 4
Datum: 14-9-2023 - 1-10-2023
Tijd: 12:00 - 17:00, van vrijdag t/m zondag

Fungi and Lichen Drawings

Marieke Noort is artistiek gedreven door natuur en hoe we daar als mens mee omgaan. Daaruit ontstaan tekeningen vrij naar korstmossen, wieren, schimmels en paddenstoelen met oliepastels en kleurpotlood op papier en kartonnen verpakkingen, waarmee zij ook monoprints en collages maakt. Ze verwijzen naar plattegronden, gebouwen en tuinen. Marieke gebruikt zoveel mogelijk restmateriaal zoals verpakkingen en probeert zo min mogelijk nieuwe kunstenaarsmaterialen te kopen.

Locatie: Rozet
Datum: 16-9-2023 t/m 14-12-2023
Tijd: openingstijden Rozet

Rozet Ramenroute

Het centrum van Arnhem wordt een groot openluchtmuseum. Tijdens The Big Draw zie je in het centrum kunstenaars live aan het werk waar ze op de ramen van panden de mooiste tekeningen maken. Dus ook bij Rozet! De vele grote ramen maken het extra bijzonder.

De kunstenaars die bij Rozet de ramen van een meesterwerk gaan voorzien zijn tekenaars van:

ArtEZ Graphic Designs Arnhem, Kunstbende, InDifferent en 't Weeshuis

Locatie: Rozet
Datum: 14-9-2023 t/m 16-9-2023

Rachel Gadsden in Museum Arnhem

Rachel Gadsden is een opwindende en unieke beeldend en performance kunstenaar met meer dan 20 jaar ervaring in het creëren van dynamisch werk.

De kern van haar werk draait rond de vraag hoe de mensheid in het reine komt met sterfelijkheid. Dit doet ze door het onzichtbare op te graven en zichtbaar te maken. Onderdeel van dat proces is open zijn over beperkingen en anderen in staat stellen om een stem te vinden waarmee ze stigma's kunnen bestrijden. Uiteindelijk wordt het werk van Gadsden ondersteund door thema's als kwetsbaarheid en veerkracht, een gedeeld en positief gevoel van overleven in het licht van chronische gezondheidsproblemen, en de politiek en mythologieën rondom handicaps. Met een expressionistische benadering creëert Gadsden levendige, energieke kunst door middel van schilderkunst, performance, animatie en film, altijd met het overkoepelende doel om een interculturele visuele taal en dialoog te presenteren om de meest diepgaande noties van wat het is om mens te zijn te overwegen.

Museum Arnhem toont een selectie van haar werk tijdens The Big Draw.

Locatie: Museum Arnhem
Datum: 14-9-2023
Tijd: 11:00 - 17:00

Zwolle
14 t/m 17
september

ACTIVITEITEN IN ZWOLLE

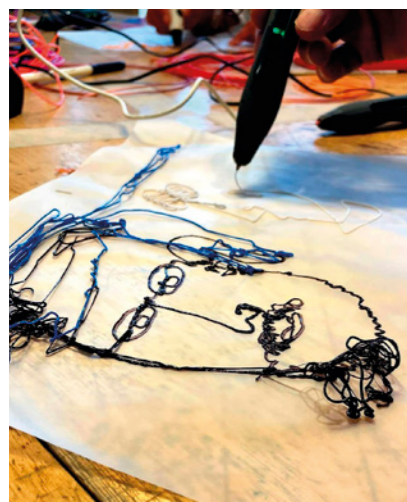
Het programma kan nog enigszins wijzigen. Check daarom de website of haal een plattegrond bij het hoofdkwartier of culturele partner met de uiteindelijke programmering, locaties en tijden!

16 SEPTEMBER 2023

Manga-karakters tekenen

Hoe maak je je eigen manga karakter? Wat voor stappen moet je maken om dit te tekenen? Een professionele manga tekenaar begeleidt de workshop en maakt samen met jou de eerste stappen naar een origineel en interessant manga karakter! De workshop is geschikt voor alle leeftijden.

Locatie: De Stadkamer
Datum: 16-9-2023
Tijd: 15:00 - 16:00

Teken een bril en zet hem op!

Kom het zelf uitproberen! Heb je weleens een echte ruimtelijke tekening gemaakt? Eentje die je van voor, achter en opzij kunt bekijken? Dit is je kans om dat uit te proberen. Leer van een kunstenaar hoe je, met de 3D pen, laagjes in een tastbare tekening kunt opbouwen. Een bloem tekenen, hem oppakken en in een vaas zetten of een bril tekenen en hem dan opzetten... het kan echt?!

Locatie: De Stadkamer
Datum: 16-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

17 SEPTEMBER 2023

Blue Bayou

Dutch Draw #Sea

Golven ruisen om ons land. Er gaan

verhalen, verhalen over schepen die ronddolen; in de ban van de duivel zijn, aangevallen door monsters. De zee draagt de verhalen in zich. Kunstenaar Anita Waltman bedacht dit project en nodigt je uit om samen met kunstenaars grote papieren/kartonnen schepen te bouwen. We maken de papieren schepen van grote vellen papier die we eerst betekenen. Daarna worden er schepen van gevouwen en kunnen we met collage materiaal nog mensen en monsters toevoegen die bij tot de verbeelding sprekende legendes horen. Welk verhaal zie jij in de zee?

Locatie: Blue Bayou
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

LEUN

Ik denk in ik. In ik, niet in wij, ons, samen. Ik ben onafhankelijk. Dat maakt je sterk. Toch?

In LEUN gaan we samen verkennen wat er gebeurt als we meer op elkaar durven te 'leunen'. In een speelse context zoeken we verbinding. Natuurlijk roept dit vragen op. Ben jij een drager? Durf jij je te laten dragen? Wanneer is het te veel en vraag je om hulp? Na deze fysieke performance gebruiken we tekenen om te verbeelden wat we hebben ervaren.

Concept: Elky Rosa Gerritsen
Performers: Elky Rosa Gerritsen & Godelieve Meijers
Eindregie: Daniëlle Meuleman

Locatie: Blue Bayou
Datum: 17-9-2023
Tijd: Start 13:00, 14:00 en 15:00

De VOEL-BOEL

Deze zintuigen prikkelaar deed al eens eerder mee, 8 jaar geleden ontwierp de toen 10-jarige Sophie Janssen deze VOEL-BOEL. Nu 8 jaar later tilt Sophie het naar een nog hoger zintuigen prikkelend level. Je ruikt, luistert of voelt en vanuit die inspiratie ga je tekenen. Wat betekent het voor jou wat je zojuist hebt ervaren, welke herinnering komt boven?

Locatie: Blue Bayou
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Bennie in de Basis

Masterclass Yukio Onishi

Leer manga tekenen van een echte Mangaka uit Japan; Yukio Onishi. Yukio zal eerst worden geïnterviewd, daarna kun je haar vragen stellen over haar manga's en over de Japanse tekenkunst. En dan is het tijd om zelf aan de slag te gaan! In deze gevorderde masterclass met Yukio Onishi ontwikkel je vaardigheden op het gebied van manga tekenen. Yukio Onishi zal via Zoom vanuit Tokyo een manga masterclass geven.

Wij zullen je voorzien van potlood en papier, Je mag ook je eigen teken tablet of tekenmateriaal meenemen.

Locatie: Bennie in de Basis
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:30

Writing Workshops / D&D Sessions

Voor de D&D liefhebbers en nieuwkomers, ontdek de magie van Dungeons and Dragons! Leer hoe je je eigen D&D-campagne kunt starten tijdens onze workshops, begeleid door ervaren Dungeon Master Geo Legito aka Geoscrolls. Ontwikkel je storytelling, schrijfvaardigheden en hoe je je eigen character maakt.

Locatie: Bennie in de Basis
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

ACTIVITEITEN IN ZWOLLE

Uitgelicht: mangaka Yukio Onishi!

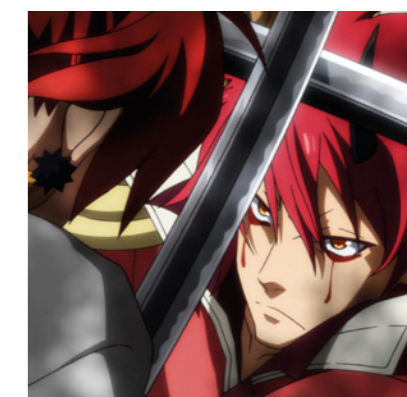
Yukio woont in Chiba Prefecture, Japan en is professioneel mangaka. Ze geeft graag een klein inkijsje in de stappen die zij heeft gezet om daar te komen. 'Vanaf jongs af aan heb ik getekend, gewoon voor de lol. Ik leerde het mijzelf door te kijken naar het werk van anderen. Ook feedback van de online community en de mensen om mij heen hebben mij veel gebracht.'

Na haar opleiding aan de Universiteit koos Yukio ervoor om van haar hobby haar werk te maken. Dat ging natuurlijk niet van de ene op de andere dag. 'In eerste instantie deed ik veel ondersteunend werk; anderen helpen om hun werk te inktten, het editen van illustraties, achtergronden, fine-tunen en lay-outs voor boeken maken.' Vanuit deze ondersteunende positie leerde ze ongelooflijk veel van professionals, groeide haar netwerk en werd haar eigen werk gezien. Yukio kreeg het aanbod om haar eerste boek te maken; How to Draw Manga; Basics and Beyond. Dit werd een succes en al snel volgden The Female Figure: Professional Techniques and How to Draw Manga – Step by Step for Beginners: Focus on Faces. Tussen de boekprojecten door maakte ik verschillende illustraties voor allerlei opdrachtgevers, bijvoorbeeld voor Manga University.

'Ik hou van het tekenen van instructies omdat het mij laat nadenken over wat ik precies teken en hoe mijn tekening gebruikt kan worden om anderen te helpen. Zeker met manga! Want hoewel er nog steeds mensen zijn die denken dat manga geen echte kunst is, denk ik daar anders over. 'Dit wil ik uitdragen en delen met de wereld.'

Ben jij nieuwsgierig naar de workshop van Yukio Onishi? In elke deelnemende stad geeft ze een online workshop. Kijk voor de details bij het programma per stad.

Fraterhuis

Anime - THAT TIME I GOT REINCARNATED AS A SLIME THE MOVIE: SCARLET BOND

Maarten van Gageldonk is gedreven in het programmeren van animatiefilms. Dit doet hij bijvoorbeeld ook voor het jaarlijkse Kaboom festival in Amsterdam. Voor ons programmeert hij altijd animatiefilms. Vanwege ons Manga & Anime Subculture project is er ook dit jaar weer een anime film uit Japan bij.

Gebaseerd op de populaire manga, geschreven door Fuse en geïllustreerd door Mitz Vah, en de populaire fantasy-avonturen anime serie: That Time I Got Reincarnated as a Slime.

In Raja, a small country west of Tempest, there is a long-running conspiracy and a mysterious power of the queen. However, when a slime evolves into a Demon Lord named Rimuru Tempest and crosses paths with Hiiro, a survivor of the Ogre race, an incredible adventure full of new characters begins. The strength of alliances is being tested.

Locatie: Het Fraterhuis
Datum: 17-9-2023
Tijd: 11:00 - 13:00

Museum de Fundatie

Waanzinnige Wezens

Japans-Duitse kunstenaar Leiko Ikemura maakt waanzinnige wezens: figuren die bestaan uit verschillende vormen. Spinnen met vijf koppen, hoofden met bomen erop of katachtige oren. In deze workshop ga je zelf een waanzinnig wezen maken: half mens – half natuur. Welk dier zou jij weleens willen zijn? En welke bomen groeien er uit jouw hoofd?

ACTIVITEITEN IN ZWOLLE

Locatie: Museum De Fundatie, Zwolle
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Overige centrum

De exacte plekken in het centrum vind je op de website of de plattegrond die je kunt downloaden of halen bij Blue Bayou, Het Langhuis of Museum De Fundatie.

Snel portret

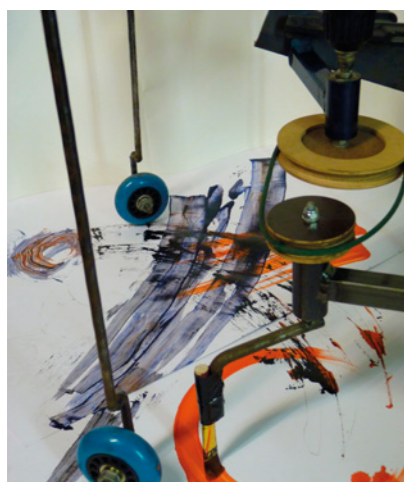
Snel, sneller, snelst. Binnen een vloek en een zucht weet kunstenaar Erika Bastet je te vangen op papier. Na 15 minuten heb jij een klassiek portret!

Locatie: Centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Make your own (comic) Journal

Hoe maak je je eigen Comic Journal? Creatief strip-teken duo Vick Henriquez en Zie Groenen van VickZie Workshops nemen je mee in het striptekenen. En wie weet ontwaak je de kunstenaar in jezelf.

Locatie: Centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Drawing creatures

Al een aantal jaar doet kunstenaar Karel van der Eijk uit Arnhem mee met

verschillende tekenmachines speciaal gebouwd voor "The Big Draw". Ook dit jaar laat Karel zich weer inspireren door het Big Draw thema en bouwt iets nieuws. Nu met kleine losse machines die al tekenend over de grond kruipen! Samen met het publiek maken we een grote tekening!

Locatie: centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Rolling, rolling, rolling!

Woow.. er ligt een mega-vel papier op de grond! Een lange rol canvas en een pot stiften liggen klaar op straat. Een groot leeg vel, klaar om op te tekenen. Het ligt te wachten op JOU! Maak jij er iets moois op? Iets nieuws of voortborduren op de tekening van iemand anders? Alles kan en mag! Er zal een kunstenaar in de buurt zijn die je kan inspireren om samen iets moois te tekenen.

Locatie: diverse plekken in het centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 16:00 - 17:00

Senso

Move - Feel - Touch - Heal

Stap in de wereld waar je zintuigen tot leven komen.

Jouw beweging is onderdeel van een levend canvas dat kleurrijke verhalen vertelt en emoties tot uitdrukking brengt. Wat gebeurt er als je jouw zesde zintuig tot leven laat komen?

Concept en choreografie: Shura Glasmacher, dansers: Liv Glasmacher & Amber Verhoef

Locatie: Centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Bierviltjes Tekenwedstrijd

Teken iets leuks op een ouderwets bierviltje en maak kans op een leuke prijs! De bierviltjes vind je in verschillende cafés en op plekken midden in de stad met Big Draw activiteiten. In de stad waar je tekent maak je kans op een leuk streekproduct. Meer info over prijzen en locaties op de website!

Locatie: Diverse horecagelegenheden
Datum: 14-9-2023 t/m 17-9-2023
Tijd: openingstijden deelnemende locaties

Face2Face

Parallel drawing Machien / Het parallelle teken apparaat. Hoeveel mensen passeren er wel niet in je leven? Soms sta je lang in een rij met vreemden voor een kassa. Of je zit een uur in een trein ingeklemd tussen andere reizigers. Dan weer fietst er plots snel een knappe kop aan je voorbij of deel je jarenlang met iemand je leven heel nabij.

In deze bijzondere installatie van kunstenaar Merel Holleboom, neem je samen met een ander de tijd elkaar eens goed te bekijken en na te tekenen met behulp van een kopieer-arm. De kopie krijgen jullie mee naar huis.

Locatie: centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Sense my Drawing

Kunstenaar Anita Waltman verdiepte zich tijdens haar studie aan de kunstacademie in belevingskunst. Zij vroeg zich af of je een tekening of schilderij ook kunt beleven. Je ziet het, maar daar blijft het bij. Hoe kun je ervoor zorgen dat meerdere zintuigen worden ingezet om visuele kunst te beleven om het zo beter te laten bekijken? Zo ontstond haar performance 'Sense my Painting'; een deelnemer voelt, hoort, ruikt en beleeft het schilderij en op het laatst zie je het ook. Speciaal voor The Big Draw maakte ze er 'Sense my Drawing' van en wordt het een co-productie met een tekenaar.

Locatie: Pop-up in centrum
Datum: 17-9-2023
Tijd: Tussen 14:00 - 15:00

PLEKPARTNER: STADKAMER

The Big Draw werkt samen met heel veel kunstenaars, maar ook met culturele instellingen in de steden die we aandoen. Maak kennis met onze plekpartner Stadkamer in Zwolle.

'Stadkamer is voor veel Zwollenaren als een huiskamer', vertelt adviseur amateurkunst Anne Blok. 'Wij hebben een groot aanbod en een brede functie op het gebied van kunst en cultuur. Educatie, community-art, lezingen, activiteiten, cursussen, voorstellingen en ook de bibliotheek vind je bij Stadkamer. Daarnaast kun je gewoon langskomen om de krant te lezen zonder de verplichting een kop koffie te moeten bestellen. In de ochtend vind je hier werkzoekenden die hier hun dag beginnen als routine, maar ook studenten, ZZP'ers en moeders met kinderen lopen in en uit. Allerlei mensen komen hier en vinden hun plek. In alles wat we doen staat een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van mensen centraal.'

Naast de centrale plek in Zwolle speelt Stadkamer ook een belangrijke functie in buurten en wijken in Zwolle. 'We gaan op zoek naar kansen in wijken om mooie culturele projecten op te zetten. 'Waar liggen uitdagingen en waar kan kunst en cultuur iets betekenen om de leefbaarheid te vergroten?'

Anne vertelt over een project waarbij een kunstenaar in gesprek ging met allerlei mensen op hun balkon; de balkongesprekken. Dit opende heel veel. Veel mensen in deze wijk waren het vertrouwen in instanties kwijt met een risico op afzondering. De balkongesprekken opende iets en stimuleerde ontmoeting.

Kunst is een sleutel om dingen open te breken. 'Via kunst kan veel gebeuren.'

Door dit project kwam Anne erachter dat buurtbewoner Henk prachtig kon tekenen. In de wijk waar hij woonde lag ook een plan voor een muurschildering in de wijk. Uiteindelijk hebben we gevraagd of hij het leuk zou vinden dat zijn tekeningen op de muur in zijn eigen wijk kwamen. Super spannend, maar een heel mooi voorbeeld van hoe kunst en cultuur voor trots, erkenning en waardering kan zorgen. Het draagt bij aan verbinding en geeft mensen een stem die niet altijd vanzelfsprekend gehoord worden.'

Kunst als manier om te verbinden, te ontmoeten op een laagdrempelige en diverse manier, is daar waar Stadkamer en The Big Draw elkaar vinden. Dit jaar is The Big Draw voor het eerst in Zwolle. 'Wij zijn heel nieuwsgierig naar hoe The Big Draw gaat uitpakken hier in Zwolle. Ik denk dat het heel goed past omdat we veel beeldende kunst hebben maar nog geen laagdrempelige manier om hiermee kennis te maken. Wij merken dat hier wel interesse in is, dus wat dat betreft vult het een leemte. En dat het dan ook nog in de publieke ruimte gebeurt waardoor je erover struikelt is iets waar we alleen maar blij van worden. Het is laagdrempelig, divers en inclusief.'

EXPOSITIES IN ZWOLLE

Hanze Steden Animatie

Jolein Kirpenstein maakt speciaal voor de Hanzesteden een animatie. Kijk hier naar de preview van het verhaal over piraten en monsters die de handel tussen de landen heel spannend maken.

Locatie: Het Langhuis
Datum: 14-9-2023 t/m 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Binnen IS Buiten Expo

(VER)TEKENEN KNIPT PLAKEN geBOUWd

Kunstenaar Heimprofi Burger heeft samen met allerlei schoolkinderen uit Zwolle hun binnenwereld verkend. Al deze gedachten, dromen en fantasieën zijn in het groot uitgewerkt en komen samen in een installatie in het LANGHUIS. Kom jij je verwonderen?

Locatie: Het Langhuis
Datum: 15-9-2023 t/m 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Leiko Ikemura - Motion of Love

Motion of Love is de eerste museale solotentoonstelling van het werk

Expo Manga en Anime 2023

Ontdek de opwindende wereld van Manga-kunst en laat je inspireren tijdens de Manga expo in het Langhuis, Zwolle! Een schitterende tentoonstelling waar diverse getalenteerde Nederlandse kunstenaars hun creativiteit hebben laten spreken, geïnspireerd door de Japanse manga. Deze expo belooft een unieke kijk op de versmelting van culturen, want naast Nederlandse artiesten zullen ook werken van Japanse en Koreaanse tekenaars te bewonderen zijn. De unieke stijl, expressieve emoties en dynamische actie die kenmerkend zijn voor manga, de expo biedt een ongeëvenaarde kans om de rijke diversiteit van de manga-wereld te ontdekken en te omarmen.

Met werk van o.m.:

Coco Ouwkerk
Marissa Delbressine
Bami Boy
Renee Rienties
Sabrina Kooijmans
Eva Bon Eva
Evi Nijs
Johan Neefjes

Locatie: Het Langhuis
Datum: 14-9-2023 t/m 17-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Liza Overlord

Cat Zero
Pinlin
Roxanne Lucker
Ryo Katagari (Japan)
Nogami Murasaki (Japan)
Onishi Yukio (Japan)
Tai Okada (Japan)
Masayasu Fukushima (Japan)

van Leiko Ikemura in Nederland en weerspiegelt haar grote betrokkenheid bij materiaal, poëzie en ruimtelijkheid. De titel Motion of Love komt voort uit Ikemura's overtuiging dat we in essentie allemaal met elkaar verbonden zijn. Voortbordurend op dit gevoel creëert de kunstenaar haar eigen universum, bewoond door hybride meisjes- en dierfiguren, waarin het gaat over leven en dood, vrouwelijkheid en natuur. Motion of Love bundelt werk van de jaren tachtig tot nu in uiteenlopende media: brons, terracotta, glas, schilderijen, tekeningen, film en fotografie. De diversiteit aan

materialen laat de interdisciplinaire werkwijze van Leiko Ikemura zien, die geïnspireerd is door haar vele reizen en haar overtuiging dat kunst zich in een continue wordingsproces bevindt.

Locatie: Museum De Fundatie
Datum: 14-9-2023 t/m 24-9-2023
Tijd: 11:00 - 17:00

LARISA SJOERDS

Het begon met een foldertje. Een foldertje van The Big Draw dat bij Larisa Sjoerds een zaadje plantte en ze vijf jaar met zich meedroeg. Een flyer waarbij ze dacht: 'een tekenfestival wat leuk, dat zou ik hier in Dordrecht ook willen organiseren.'

Een festival organiseren doe je niet alleen. Daar heb je partners voor nodig. Vijf jaar geleden was de tijd daar nog niet rijp voor. Instellingen vonden het wel een leuk idee maar hadden geen ruimte om eraan te beginnen. Het zaadje bleef in de kiem. Maar het idee en de wens om in Dordrecht een tekenfestival te organiseren bleef bij Larisa bestaan.

'Ik weet nog dat ik mijn master kunsteducatie aan het volgen was en ik helemaal van de planeet was door de werkdruk. Ik ben toen een lijstje gaan maken van alles wat ik na mijn master wilde gaan doen. Het organiseren van een The Big Draw stond daar ook op.'

Alles valt samen

Om inspiratie op te doen trok Larisa de stoute schoenen aan en zocht contact met Nijmegen. De timing kon niet beter. The Big Draw is in haar 10-jarige jubileumjaar The Big Draw Nederland geworden en wil steden in heel Nederland onderdompelen in het tekenen. 'Alles leek samen te vallen. Want ook in Dordrecht stond cultuurplatform DOOR heel erg open om mee te denken. En waar de culturele instellingen een paar jaar eerder nog geen ruimte vonden, is nu iedereen heel erg enthousiast. Wat gaan we doen? 'We doen mee!' Spannend is het wel. Dordrecht is een evenementenstad dus ook september is vol. Hoe gaat het ontvangen worden? En wat als het regent? 'Het zijn dingen waar je geen controle over hebt bij het organiseren van een festival.'

Tekenen zit in ons brein

Maar dat nemen ze in Dordrecht voor lief. De grootste motivatie voor Larisa om The Big Draw in Dordrecht te willen neerzetten is dat ze heel erg gelooft in de kracht van tekenen. 'Veel mensen raken verwijderd van het tekenen. Terwijl elk mens kan tekenen. Dat is wat we doen. Het is een natuurlijke taal waarmee we ons uitdrukken. En die vaardigheid raakt verloren. Veel kinderen tekenen, maar naarmate ze ouder worden hoor je ze steeds vaker zeggen; ik kan niet tekenen, maar tekenen kun je leren. Het is niet alleen leuk en ontspannend, maar ook

een manier om je ideeën te verbeelden voor bijvoorbeeld een bedrijfsplan. Ik wil mijn liefde voor tekenen delen en anderen laten ervaren hoe leuk dit is.'

Tekenstad Dordrecht

Historisch gezien heeft Dordrecht het tekenen mee. Het is een plek waar de teken- en schilderkunst al vroeg vertegenwoordigd was. Een Big Draw Festival waarbij de tekenkunst gevierd wordt past dan ook mooi in de geschiedenis. 'In de 17e eeuw kwamen een heleboel kunstenaars uit Dordrecht,' vertelt Larisa enthousiast. 'Ze waren veelal leerling geweest bij Rembrandt. Dit gaf de stad een bepaalde allure en er werden veel portretten gemaakt. In de 19e eeuw waren er zelfs hotels met ateliers en donkere kamers. Dordrecht is omringd door drie rivieren. Veel kunstenaars hebben Dordrecht vastgelegd vanaf de andere oever. Het leuke is dat je dit nu weer ziet gebeuren. Teken buiten op straat is weer in, kijk maar naar zoiets als 'urban sketching'. Ik vind dat een mooie beweging waar ook The Big Draw mooi op aansluit.'

Met The Big Draw in Dordrecht wil Larisa het tekenen overal zien gebeuren. 'Daar heb ik het meest zin in; rondfietsen en zien wat er spontaan gebeurt als het tekenen op de straten en pleinen in Dordrecht gevierd wordt.' Het lang gedragen zaadje komt dan tot kiemen.

**Dordrecht
21 t/m 24
september**

ACTIVITEITEN IN DORDRECHT

Het programma kan nog enigszins wijzigen. Ten tijde van print waren nog niet alle subsidies en vergunningen rond. Check daarom de website of haal een plattegrond bij het hoofdkwartier of culturele partner met de uiteindelijke programmering, locaties en tijden!

VRIJDAG 22 SEPTEMBER

Gesprek op papier

Een lijn. Of een vorm. Dit doe je om de beurt, net als een gesprek. Samen met je kind, kleinkind, vriend of vriendin maak je zo een tekening. Je kunt kiezen voor b.v. een bijzonder mensfiguur als onderwerp maar je kunt het ook zonder onderwerp doen. Laat het maar ontstaan. Kunstenaar Sjane de Haan helpt het gesprek te voeren met ouderen.

ZATERDAG 23 SEPTEMBER

De Kloostertuin

Senso

Move – Feel – Touch – Heal. Stap in de wereld waar je zintuigen tot leven komen. Jouw beweging is onderdeel van een levend canvas dat kleurrijke verhalen vertelt en emoties tot uitdrukking brengt. Wat gebeurt er als je jouw zesde zintuig tot leven laat komen?

Concept en choreografie: Shura Glasmacher, dansers: Liv Glasmacher & Amber Verhoef

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Laat je horen, laat je zien als volkjesvertegenwoordiger

Wordt onderdeel van het volkje van Jaz (Personages uit het prentenboek

De planeet van Jaz). Aan de hand van een paar vragen, tekent en schildert Anjo Vrieling live een menshoge volkjes-versie van jou. Zodat iedereen jou kan horen en zien: als volkjesvertegenwoordiger!

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Het Kleurfeest

Kom met José Vingerling en Gerard de Bruyne samen een grote vloortekening met krijt maken terwijl muzikant Maarten Teekens fijne popliedjes speelt en zingt. Leuk voor jong en oud. Je hebt ze misschien al wel eens gezien in het Dordrechts Museum of Het Hof.

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Een Wereld Van Papier

Samen met José Vingerling en Gerard de Bruyne kun je de gekste maskertjes van papier maken. Tekenen, knippen en spelen maar, met jouw snoet achter jouw eigen masker!

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

De VOEL-BOEL

Deze zintuigen prikkelaar deed al eens eerder mee aan het Big Draw Festival, 8 jaar geleden ontwierp de toen 10-jarige Sophie Janssen deze VOEL-BOEL. Nu 8 jaar later tilt Sophie het naar een

nog hoger zintuigen prikkelend level. Je ruikt, luistert of voelt en vanuit die inspiratie ga je tekenen. Wat betekent het voor jou wat je zojuist hebt ervaren, welke herinnering komt boven?

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Drawing Creatures

Al een aantal jaar doet kunstenaar Karel van der Eijk uit Arnhem mee met verschillende tekenmachines speciaal gebouwd voor 'The Big Draw'. Ook dit jaar laat Karel zich weer inspireren en bouwt iets nieuws. Nu met kleine losse machines die al tekenend over de grond kruipen! Samen met het publiek maken we een grote tekening!

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Henna Henna

Het gebruik van henna als lichaamsversiering is zeker al 5000 jaar oud. Het geeft je kracht, geluk, bescherming en voorspoed. Laat je betekenen door Barbara van Reijmersdal met henna! Ga je voor klassiek, decoratief, grappig, cool of origineel en hedendaags?

Locatie: Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Het Hof

Mini Montmartre in Het Hof

Kunstenares Diana van Hal uit Dordrecht organiseert een Mini Montmartre op het plein van Het Hof. Er zijn ezels en krukjes opgesteld. Je gaat elkaar portretteren onder begeleiding van Diana. Er is Franstalige muziek. Om de sfeer nog meer Frans te laten zijn komen er Franse hapjes en drankjes. Waan je voor even een Franse schilder!

Locatie: Plein van Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

ACTIVITEITEN IN DORDRECHT

Gesprek op papier

Een lijn. Of een vorm. Dit doe je om de beurt, net als een gesprek. Samen met je oma, opa, kind, kleinkind, vader, moeder of je vriend of vriendin maak je zo een tekening. Je kunt kiezen voor b.v. een bijzonder mensfiguur als onderwerp maar je kunt het ook zonder onderwerp doen. Laat het maar ontstaan. Kunstenaar Sjane de Haan helpt het gesprek te voeren. Wat vertel jij op papier?

Locatie: Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

3D insecten

Vind jij insecten ook zo cool en ben je verliefd op hun prachtige vleugels en sprankelende kleuren? Creëer bij deze workshop van kunstenaar Steffanie le Sage je eigen papieren 3D insect. Maak vleugels in een glanzende, holografische of een felle kleur. Versier het lijfje met verschillende tekenmaterialen, maak de gekste ogen of ga je voor een tof patroon? Laat je fantasie het werk doen, hoe gekker hoe beter!

Locatie: Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Het Picasso Spel Portret

Picasso portretten maken wordt letterlijk een spelletje met kunstenaar Remco Mackenbach. Je gooit met een dobbelsteen en zo vind je de ware

Picasso in jezelf. Alles kan, ogen op je voorhoofd en een neus aan de zijkant en voilà, jouw eigen Picasso portret!

Locatie: Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

DOOR

Het vouwspel

Vouwen, tekenen. Vouwen, tekenen en weer opnieuw. Onder begeleiding van kunstenaar Paul Schmitz creëer je samen de mooiste en gekste figuren. Je tekent samen een wezen zonder dat je weet hoe het eruit komt te zien!

Locatie: DOOR, Munt 5
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Portret tekenen

Mandy Sharabani geeft tijdens het Big Draw Dordrecht Festival een Inloop Workshop portret tekenen op locatie, waar je leert kijken en zien. Je tekent een vrije interpretatie van een portret op papier. We proberen daarbij live het karakter te vangen van die andere persoon met een spontane, eigen toets! Alle tekenmaterialen zijn aanwezig, van harte welkom!

Locatie: DOOR, Munt 5
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Meditatief Tekenen

Het zevende zintuig, een zintuig dat misschien niet bij iedereen bekend is maar wel iedereen heeft: je intuïtie. Door even helemaal los te laten en op te gaan in gevoelens kunnen we een betere connectie maken met onze intuïtie en ons gevoel. En niet alleen met onszelf maar ook met anderen. Onder het genot

ACTIVITEITEN IN DORDRECHT

van vlekken, lijnen en strepen ga je onder begeleiding van Britt van Studio Bad Boi met elkaar in gesprek, en vinden we connectie met onszelf en wie weet ook met elkaar.

Locatie: DOOR, Munt 5
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Overige Centrum

Rolling, rolling, rolling!

Wooow.. er ligt een mega-vel papier op de grond! Een lange rol papier en een pot stiften liggen klaar op straat. Een groot leeg vel, klaar om op te tekenen. Het ligt te wachten op JOU! Maak jij er iets moois op? Iets nieuws of voortborduren op de tekening van iemand anders? Alles kan en mag! Er zal een kunstenaar in de buurt zijn die je kan inspireren om samen iets moois te tekenen.

Locatie: Voorstraat tussen Augustijnenkerk en Stadhuis of Scheffersplein of Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Tekenperformances

WG-Galerie aan de Aardappelmarkt komt met een drie-tal kunstenaars de "Big Draw", Dordrecht versterken. In september exposeren Yvonne

Heemskerk, gewonnen bij het tv-programma "De Nieuwe Vermeer", samen met Erik van Elven in een duo expositie "Beeldverhalen". Ook deden ze mee aan het programma "Sterren op het doek". De derde kunstenaar is Peter Jochems.

Naast het schilderen met olieverf, zijn deze kunstenaars ook enorm getalenteerde tekenaars. Bij goed weer gaan zij hun teken talenten buiten tonen en bij slecht weer in WG-Galerie.

In wat voor vorm dan ook, u bent van harte welkom om hen te spreken en te bewonderen.

Locatie: WG Galerie
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Bruggen in Dordt

Dordrecht is een stad waar water, historie en cultuur samenkomen door haar strategische ligging omringd door 3 rivieren. Door de binnenwateren waarbij de huizen grenzen aan het water heeft de stad veel weg van Venetië en wordt daarom ook wel een verborgen parel genoemd. Ga mee met Het Bakfiets Atelier op ontdekking en laat je verrassen door deze unieke stad. In een creatieve fietstocht door Astrid Honcoop van ongeveer 1 uur fietsen we door de stad op zoek naar leuke doorkijkjes en verschillende bruggen van de stad. De bakfiets zit vol met tekenspullen, zodat we onderweg verschillende tekeningen kunnen verzamelen op papier. De bruggen van Dordrecht zijn zeer verrassend en in allerlei vormen en maten. Aan het eind hebben we met verschillende bruggen een mooi sfeerbeeld van Dordrecht gemaakt. Startpunt is bij de stadspoort Het Groothoofd aan de kant van de rivieren, om 13 uur en om 14:30 uur.

Locatie: Stadspoort Het Groothoofd aan de kant van de rivieren.
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 en 14:30

Teken Tour Ontdek Dordrecht

Ga mee met gids Lisette van Gameren. Ze laat je de mooiste plekken zien van de historische binnenstad. Je gaat zelf aan de slag om - aan de hand van mooie of grappige details en schetsen - een echte Dordtse teken collage te maken.

De wandeling duurt ongeveer 1,5 - 2 uur. Trek je wandelschoenen aan, we zien je op zaterdag 23 september.

Locatie: Hallo Dordrecht, Voorstraat 276
Datum: 23-9-2023
Tijd: 11:00 - 13:00

Dordtse Geveltjes

Overtuigd dat je niet kunt tekenen? Door te kijken naar een gevel zie je dat deze bestaat uit lijnen, rechthoeken, enzovoort. Willemijn Gort laat zien dat je met vier bibberige lijnen, want het hoeft niet perfect, zó een deur of raam op papier hebt gezet. En met wat krullen en andere vormen teken je bloemen en plantenbakken erbij. Misschien nog wat extra lijnen en een huisnummer? Dan is jouw persoonlijke creatie compleet. Ga jij de uitdaging aan?

Locatie: Aardappelmarkt
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

La Touriste | Pastel

Anne Nies Keur neemt je in La Touriste mee in de pastel-tekenkunst van de

ACTIVITEITEN IN DORDRECHT

18e eeuw. Het is de tijd waarin overal tekengenootschappen gaan ontstaan (Pictura, Voorstraat 190, is met bijna 250 jaar, de oudste in Nederland, opgericht in 1774!). Daar wordt veel geëxperimenteerd en ontdekt. We tekenen in de prachtige historische ruimte. Er zijn verschillende genres: model, bloemstilleven, portret, of 'gezicht' (het interieur).

Locatie: Trinitatiskapel, Vriesestraat 22
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Ode aan Willem Witse

Een zintuiglijke teken performance door zo'n 30 mensen wordt door teken- en schildervereniging Studio 76 op een prachtige locatie in Dordrecht verzorgd. De deelnemers, van zowel binnen als buiten de vereniging, krijgen elk een gemarkeerd onderwerp waar de volgende tekenaar ter plekke aansluit; het resultaat wordt uiteindelijk een breed beeldlint van enkele meters werk. De manier van kijken zal voor ritme en diversiteit zorgen. Het project vindt zijn kracht door het thema, de hoeveelheid deelnemers, het uniforme formaat en het gebruikte materiaal. Kijk of sluit aan en neem je klapstoel mee!

Locatie: Taankade ter hoogte vd Nieuwbrug
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Voorstraat

Face2Face

Parallel drawing Machien / Het parallelle teken apparaat. Hoeveel mensen passeren er wel niet in je leven? Soms sta je lang in een rij met vreemden voor een kassa. Of je zit een uur in een trein ingeklemd tussen andere reizigers. Dan weer fietst er plots snel een knappe kop aan je voorbij of deel je jarenlang met iemand je leven heel nabij.

In deze bijzondere installatie van kunstenaar Merel Holleboom, neem je samen met een ander de tijd elkaar eens goed te bekijken en na te tekenen met behulp van een kopieer-arm. De kopie krijgen jullie mee naar huis.

Locatie: Lombardbrug / ter hoogte van Voorstraat 324

Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

'IK-WIJ-x, gespiegeld'

Jolande Vermeulen en Donie Dubbeldam gaan de doorsnee mens tekenen door passerende mensen als model uit te nodigen in de tent. Sebastiaan Haverkamp reageert ter plekke met zijn analoge synthesizer op wat zij doen.

Locatie: Lombardbrug / ter hoogte van Voorstraat 324
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Snel portret

Snel, sneller, snelst. Binnen een vloek en een zucht weet kunstenaar Erika Bastet je te vangen op papier. Na 15 minuten heb jij een klassiek portret!

Locatie: Voorstraat, ter hoogte van het poortje naar Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Kartikituur2000

Is het een fotohokje? Wat doet het? Staat-ie al aan? De Kartikituur 2000 is een nogal raadselachtige machine die, zo blijkt na 3 minuten, een portrettekening produceert. Maar hoe dan? Vooral kinderen lijken bereid erachter te komen wat deze automaat van kunstenaar Maarten Mooren precies doet.

Locatie: Iopend op de Voorstraat of het Scheffersplein
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Change/Gaze

Met Change/Gaze onderzoek je samen met maker Elky Rosa Gerritsen of je door je lichaam anders te plaatsen, anders te bewegen in de openbare ruimte, je perspectief op je omgeving verbreed. Ze daagt je uit om vaste patronen en impulsen los te laten en te vertrouwen op het onbekende. We gebruiken de schets als middel van gewaarwording. Na afloop zijn jouw ervaringen onderdeel van een installatie.

* BELANGRIJK Neem je telefoon en koptelefoon/oortjes mee. Dit is noodzakelijk voor deelname!

** Er is een maximum van 10 deelnemers per walk. Je kunt je online vooraf aanmelden voor ronde 13:00 en 15:00

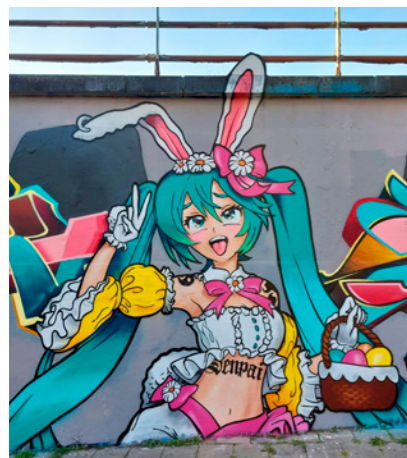
Credits: Concept: Elky Rosa Gerritsen
Sounddesign: Sjoerd Los

Locatie: verzamelen bij Voorstraat ter hoogte van poortje naar Het Hof
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 of 14:00 of 15:00

ACTIVITEITEN IN DORDRECHT

Bibliotheek Aanzet

Live manga themed graffiti mural

Kom je zintuigen prikkelen door de creatie van een Manga/Anime themed graffiti mural bij te wonen. Senpai-graffiti, bekend om zijn gebruik van knallende kleuren, grafische stijl en Japanse invloeden, verzorgt een kunstwerk waar je kunt ervaren hoe hij te werk gaat in levenden lijve.

Locatie: Bibliotheek Aanzet, Groenmarkt 153
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Masterclass Yukio Onishi

Leer manga tekenen van een echte Mangaka uit Japan; Yukio Onishi. Yukio zal eerst worden geïnterviewd, daarna kun je haar vragen stellen over haar manga's en over de Japanse tekenkunst. En dan is het tijd om zelf aan de slag te gaan! In deze gevorderde masterclass met Yukio Onishi ontwikkel je vaardigheden op het gebied van manga tekenen. Yukio Onishi zal via Zoom vanuit Tokyo een manga masterclass geven.

Wij zullen je voorzien van potlood en papier, Je mag ook je eigen teken tablet of tekenmateriaal meenemen.

Locatie: Bibliotheek Aanzet, Groenmarkt 153
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:30

Manga-les van Renee

Hoe maak je je eigen manga-karakter? Wat voor stappen moet je maken om dit te tekenen? Manga tekenaar Renee

Rienties begeleidt en maakt samen met jou de eerste stappen naar een origineel en inspirerend manga karakter!

Locatie: Bibliotheek Aanzet, Groenmarkt 153
Datum: 23-9-2023
Tijd: 15:00 - 16:00

Scheffersplein

Blessen

Blessen, to bless, blessed. Blessen is het markeren van bomen die weg moeten. Een oranje kruis of blauwe cirkel? Weg of blijven? Zo heeft de mens

met tekenen controle op het bos. Op de bomen. Waarom laten we de bomen niet de vrije loop? Tijd voor een positief ritueel blesen als ode aan de weinige bomen in de stad.

Concept en spel: Elky Rosa Gerritsen & Karel van der Eijk

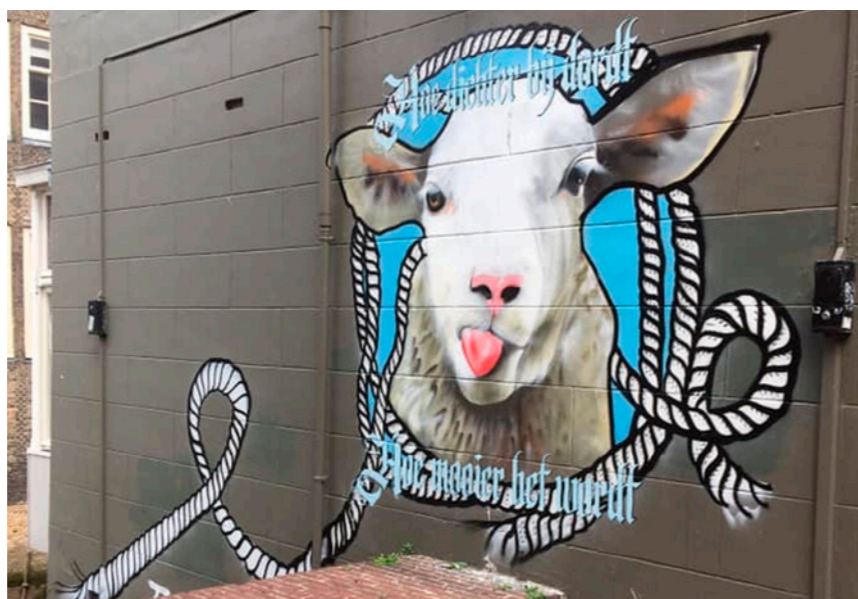
Locatie: Scheffersplein en/of Kloostertuin
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Bierviltjes Tekenwedstrijd

Teken iets leuks op een ouderwets bierviltje en maak kans op een leuke prijs! De bierviltjes vind je in verschillende cafés en op plekken midden in de stad met Big Draw activiteiten. In de stad waar je tekent maak je kans op een leuk streekproduct. Meer info over prijzen en locaties op de website!

Locatie: Scheffersplein en andere horecagelegenheden
Datum: 23-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Dordrechts Museum

Street Art Tour Ontdek Dordrecht

Ga mee met gids Lisette van Gameren, ze laat je de mooiste street art en muurschilderingen in de binnenstad van Dordrecht zien. Onderweg leer je ook leuke feiten en weetjes over de stad. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur. Trek je wandelschoenen aan, we zien je op zondag 24 september.

Locatie: Hallo Dordrecht, Voorstraat 276
Datum: 24-9-2023
Tijd: 14:30 - 16:00

Think Inside - Outside the Box

Help jij ons vooruit?

Stap dan in onze inspiratie BOX en laat je stem horen tijdens ons speciale moment van reflectie op 10 jaar The Big Draw. Help ons om buiten de gebaande paden te denken én tegelijkertijd onze visie binnen de lijnen te verfijnen. Deel je gedachten, droom hardop en werk samen met ons aan een bruisende toekomst voor The Big Draw. Misschien kan jouw inbreng zomaar een wezenlijk verschil maken.

"Jouw Stem Maak het Verschil"

Wat vind jij leuk aan ons The Big Draw Festival? Wat mis je nog in ons programma? En laten we eerlijk zijn, wat vind je ronduit verschrikkelijk? Welke kunstenaar zie jij graag op het programma? Ken jij nog een innovatieve tekenkunstuiting die wij nog niet geprogrammeerd hebben? We nodigen je uit om met ons mee te denken, je stem te laten gelden en samen met ons te brainstormen over de toekomst van dit geweldige tekenfeest. Met jouw waardevolle inbreng willen we The Big Draw naar nieuwe hoogten tillen. We streven ernaar om de komende jaren dit tekenfeest nog fantastischer te maken. Jouw ideeën zijn de bouwstenen van onze toekomstige successen.

Dus waar wacht je nog op? Laten we samen aan de slag gaan en van The Big Draw een nog geweldiger en inspirerender evenement te maken!

Iedere bezoeker die meedenkt krijgt een Limited Edition Big Draw presentje :)

Heb je geen tijd om ter plaatse in de box te komen maar wil toch je mening geven of een waardevolle aanvulling stuur dan een mail naar future@thebigdrawnederland.nl

EXPOSITIES IN DORDRECHT

Doorlopende groepsexposities te zien in de maand september ivm The Big Draw Dordrecht; Jong afgestudeerden uit heel Nederland met tekenkunst bij het bijna 250-jarige Pictura Teekengenootschap. Stedenband Varna Komiks/John Peters bij Den Witten Haen (Wijnstraat), Manga expo in Stadsbibliotheek Aanzet, Realistische Portretten bij Wilma Geerts / WG Gallery (Aardappelmarkt), bij Galerie Wijnstraat (Wijnstraat) en Galerie Via Lumina (Voorstraat). En buiten: de Ramenroute oa winkelramen in de Voorstraat, Wijnstraat en Vriesestraat en ook bij galerie Via Lumina (Voorstraat).

Small press EXPO

Small Press Expo in Dordrecht! Small press zijn onafhankelijke uitgevers of striptekenaars die in eigen beheer stripboeken uitgeven zonder grote uitgeverijen. Deze unieke expo toont het creatieve hart van Nederlandse stripboektalenten, die met passie en vakmanschap hun eigen werelden hebben geschapen. Bewonder de zelf uitgegeven stripboeken; van avontuurlijke tot diepgaande verhalen, deze expo viert de onafhankelijke geest van striptekenaars die hun eigen weg zijn gegaan. Kom kijken en laat je inspireren door de eigenzinnige verhalen die in eigen beheer zijn uitgegeven.

Met werk van:

Kimberly Legito Geelen
Esther Van de Bunt
Jeroen Funke
Karin Blaauwijkels
Sabrina Kooijmans
Laurent Romero

Locatie: Bibliotheek Aanzet, Groenmarkt 153
Datum: 23-9-2023
Tijd: 10:00 - 17:00

Beeldverhalen | Heemskerk & Van Elven

Een bijzondere duo-expo in WG Galerie: Yvonne Heemskerk en Erik van Elven. Twee kunstenaars (bekend van het tv-programma "Sterren op het doek") met een eigen stijl en toets maar met een sterke synergie. Imprealisten noemen ze zichzelf, tussen klassiek realisme en impressionisme in. Allebei maken ze verhalende schilderijen in olieverf. Realistisch maar met een losse, zichtbare toets. Werken waar je lang naar blijft kijken omdat er steeds iets nieuws te vinden is, verhalen van alle tijden.

Locatie: WG Galerie
Datum: 2-9-2023 t/m 4-10-2023
Tijd: ieder weekend 13:00 - 17:00 of op afspraak

EXPOSITIES IN DORDRECHT

Pictura Groeps Expo

Ieder jaar opent Pictura in Dordrecht haar deuren voor een vijftal kunstenaars die gedurende twee weken ter plekke kunnen werken aan nieuw beeldend werk. Dit jaar vallen de Projectweken samen met The Big Draw Dordrecht. Omdat Pictura van oorsprong een tekenvereniging is - sinds 1774! - is besloten om in het kader van The Big Draw dit jaar de focus op te leggen op tekenen. Na een call for artists hebben jong afgestudeerden een digitaal portfolio en een artist statement kunnen insturen. Leden van de tentoonstellingscommissie van Pictura hebben samen met de projectmanager van The Big Draw Dordrecht 2023, een selectie gemaakt. De volgende aanstormende jonge kunstenaars zijn geselecteerd: Katayoon Valamanes, Lotte Koppens, Sarah Dietz, Christos Mavrodīs en Robin Leijssen. Zij gaan tijdens de Projectweken een deel van hun examenwerk laten zien en ze gaan nieuw werk maken. Pictura is open van woensdag tm zondag van 13 tot 17 uur. De Projectweken zijn van 04/09 tm 17/09 en de Projectweken Expositie zal te zien zijn van 21/09 tm 08/10. Pictura is te vinden op de Voorstraat 190 in Dordrecht.

Locatie: Pictura, Voorstraat 190
Datum: 21-9-2023 t/m 8-10-2023
Tijd: 13:00 - 17:00

Komiks Expositie

Van 23 september t/m 4 oktober is de "Komiks collectie" van de stedenband

Dordrecht- Varna te zien in 'Den Witten Haen' aan de Groenmarkt 19b. In 2016 organiseerde de stedenband Dordrecht-Varna een expositie van 50 werken van striptekenaars uit Bulgarije, Servië, Tsjechië en Polen. De prints van de tekeningen worden nog één keer geëxposeerd en daarna geveild voor een goed doel. Namelijk de aanschaf van douchebedden voor Topoli. Een tehuis voor meervoudig gehandicapte kinderen in Varna (Bulgarije). De werken worden op 4 oktober vanaf 19:30 geveild door burgemeester Wouter Kolff.

Locatie: Den Witten Haen, Groenmarkt 19b

Datum: 23-9-2023
Tijd: 10:00 - 17:00 Zondag gesloten.

Stoeproute Murals

Anika Hochstenbach & Lotte Koppens vormen samen Stoeproute. Een samenwerking ontstaan tijdens corona waarin ze een manier zochten om publiek toch met kunst in aanraking te laten komen. Tekenen met stoepkrijt op muren in de stad bleek een speelse manier om te blijven maken en het publiek te verrassen. Stoeproute maakt nieuw werk in de week van The Big Draw Dordrecht! Loop jij ook de muralroute op zaterdag 23 september? Ga op zoek in de Kloostertuin (filmtheater/brasserie De Witt), Kerkstraat (restaurant RebelRebel), bij cafetaria Jade op de hoek Steegversloot/Voorstraat en bij de speeltuin Tolburgkamp (achter het Scheffersplein)

Locatie: Zie tekst hierboven
Datum: 23-9-2023
Tijd: openbare ruimte

STOEPTROEP

Stoeptroep is het collectief van twee jonge kunstenaars Anika Hochstenbach en Lotte Koppens in Dordrecht. Ontstaan in de corona tijd waarin prangende vragen boven dreven. Want wat heeft kunst nog voor nut als je alleen op je kamer zit? Een gesprek over speelsheid, jezelf herontdekken en kunst.

'Met stoeptroep maken we tekeningen op muren met stoepkrijt', legt Anika uit. 'Echt ontstaan vanuit de behoefte om kunst en onszelf ertoe te laten doen omdat we dat destijds kwijt waren.' 'Wie ben je nog als kunstenaar als je niet naar buiten kunt treden?', vult Lotte aan.

Ze gingen naar buiten. Ze liepen rondjes door Dordrecht op zoek naar muurtjes. Het liefst een beetje donkere muurtjes.

Dat eerste beschutte muurtje riep direct reactie op van buurtbewoners en voorbijgangers. Kunst maken in de publieke ruimte gaf de twee nieuwe inzichten.

'Ons eerste muurtje was vrij willekeurig. We hadden geen thema ofzo. Wel naakte mensen. De volgende dag had iemand er kleding op getekend. Dat vond ik ontzettend leuk om te merken, dat je interactie hebt en mensen positief verrast zijn.'

Het stoepkrijt vertrouwen

Naast openbaar werken is stoepkrijt ook een nieuw materiaal voor Lotte en Anika. Een materiaal waar je heel anders door gaat werken. 'Met stoepkrijt heb je nooit volledige controle. Voor iemand als ik, die nogal perfectionistisch is, een hele interessante uitdaging. Ik ben er losser door gaan tekenen', aldus Anika.

'Je moet eigenlijk vertrouwen op het krijt. Aanvoelen waar je naartoe moet met het krijt. Niet te veel details, want dan krijg je een vaag beeld.'

Tijdelijkheid en proces

Een ander belangrijk element van stoepkrijt is tijdelijkheid. 'Tijdelijkheid is belangrijk. Heeel belangrijk', roepen Lotte en Anika in koor.

De tijdelijkheid benadrukt het proces, het maken is belangrijk. 'Het ding maken is dat waar het om draait, de tekening zelf is het restant', zegt Lotte. En de ruimte om het proces belang toe te kennen geeft het collectief speelruimte. Speelruimte om uit

te proberen, om nieuwe manieren van werken te verkennen. Tegelijkertijd is er direct een nieuwe laag aangeboord, de performativiteit van tekenen is zichtbaar.

Tekenen als basis

Anika en Lotte zijn heel nieuwsgierig hoe het gaat zijn tijdens The Big Draw. In Dordrecht is er voor het eerst een Big Draw. 'Heel tof dat er een speciaal festival gewijd is aan tekenen.'

Tekenen staat voor beide makers aan de basis van hun kunstenaarschap. 'Voor mij is het heel direct, je ziet alles. Het is heel naakt. Dat past bij het werk dat ik maak, dat vaak vertrekt vanuit het persoonlijke en kwetsbare', vertelt Lotte.

'Ik profileer mezelf meer als schilder', stelt Anika. 'Maar toch begint het met tekenen. Tekenen geeft me houvast. Ik kan er heel veel details mee weergeven. Dat is heerlijk voor een perfectionist.'

Tijdens The Big Draw gaan de twee met stoepkrijt in de weer. Het perfectionisme moet wat vieren, het persoonlijke iets naar de achtergrond. Speelsheid en uitproberen komen ervoor in de plaats.

Benieuwd naar Stoeptroep? Tijdens The Big Draw Dordrecht zijn ze bij verschillende muurtjes te vinden. Bekijk het programma-overzicht voor tijden en locaties.

Zutphen
21 t/m 24
september

ACTIVITEITEN IN ZUTPHEN

24 SEPTEMBER 2023

ZAADMARKT

The Big Draw BIJ-LES

Bevlogen, Bestuivend, Bijvriendelijk voor jong en oud!

Teken door de 5 (!) ogen van een bij en geef jezelf nieuwe voelsprietten en vleugels.

Een workshop met installatie door kunstenaar Nicolette Berendsen.

Komt dat zien en ervaren!
BZZZZZZZZZZ!

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 16:00 - 17:00

Workshop chocolade tekenen

Vind jij het leuk om net als onze chocolade kunstenaar een kunstwerk te tekenen met echte chocolade? Schuif dan aan bij deze workshop in het centrum van Zutphen. Op een grote plak chocolade maak jij je eigen tekening.

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-09-2022
Tijd: 13:00 - 16:00

Snel portret

Snel, sneller, snelst. Binnen een vloek en een zucht weet kunstenaar Erika Basket je te vangen op papier. Na 15 minuten heb jij een klassiek portret!

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 16:00 - 17:00

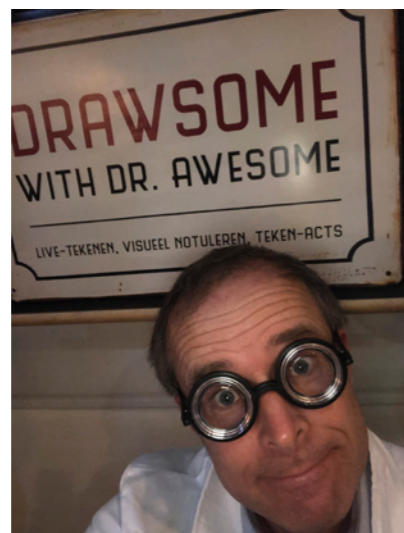

De VOEL-BOEL

Deze zintuigen prikkelaar deed al eens

eerder mee, 8 jaar geleden ontwierp de toen 10-jarige Sophie Janssen deze VOEL-BOEL. Nu 8 jaar later wordt hij gepimpt tilt Sophie het en naar een nog hoger zintuigen prikkelende VOEL-BOEL level getild. Je ruikt, luistert of voelt en vanuit die inspiratie ga je tekenen. Wat betekent het voor jou wat je zojuist hebt ervaren, welke herinnering komt boven?

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Drawsome met Dr. Awesome

Laat je verrassen in de mobiele tekenstudio van Drawsome!

Jij zorgt zelf dat het lot een aantal onderwerpen bij elkaar brengt en Dr Awesome maakt er ter plekke een grappige tekening van, die je ook nog mee naar huis mag nemen!

Het toeval regeert, in deze wonderlijke tekenmachine...

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Face2Face

Parallel drawing Machien / Het parallelle teken apparaat. Hoeveel mensen passeren er wel niet in je leven? Soms sta je lang in een rij met vreemden voor een kassa. Of je zit een uur in een trein

ingeklemd tussen andere reizigers. Dan weer fietst er plots snel een knappe kop aan je voorbij of deel je jarenlang met iemand je leven heel nabij.

In deze bijzondere installatie van kunstenaar Merel Holleboom, neem je samen met een ander de tijd elkaar eens goed te bekijken en na te tekenen met behulp van een kopieer-arm. De kopie krijgen jullie mee naar huis.

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Pluizig en Blauw(druk)

We gaan een slinger van op stof getekende beesten maken; zijn ze zacht of stekelig? Groot of klein? Samen met kunstenaar Mirka Farabegoli bouw je aan een slinger door de straat.

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

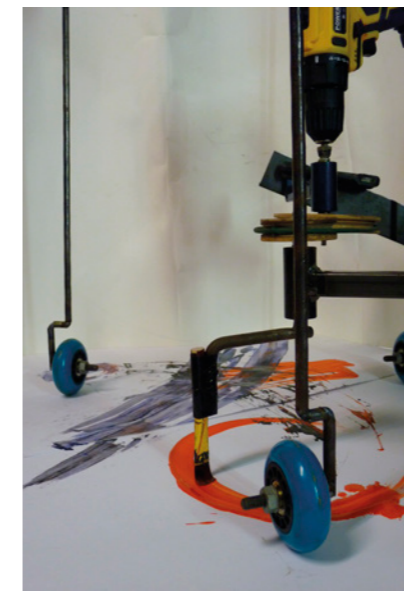

Vrijwilligers gezocht!

Doe mee en ontdek hoe vrij je tekent als je de zintuigen zien, horen en voelen afzonderlijk gebruikt. De performance wordt begeleid door Linde Leijh. Vrijwilligers zijn essentieel maar je mag natuurlijk ook kijken!

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

ACTIVITEITEN IN ZUTPHEN

Drawing creatures

Al een aantal jaar doet kunstenaar Karel van der Eijk uit Arnhem mee met verschillende tekenmachines speciaal gebouwd voor "The Big Draw". Ook dit jaar laat Karel zich weer inspireren door het Big Draw thema en bouwt iets nieuws. Nu met kleine losse machines die al tekenend over de grond kruipen! Samen met het publiek maken we een grote tekening!

Locatie: Zaadmarkt
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

DAT BOLWERCK

LEUN

Ik denk in ik. In ik, niet in wij, ons, samen. Ik ben onafhankelijk. Dat maakt je sterk. Toch?

In LEUN gaan we samen verkennen wat er gebeurt als we meer op elkaar durven te 'leunen'. In een speelse context zoeken we verbinding. Natuurlijk roept dit vragen op. Ben jij een drager? Durf

jij je te laten dragen? Wanneer is het te veel en vraag je om hulp? Na deze fysieke performance gebruiken we tekenen om te verbeelden wat we hebben ervaren.

Concept: Elky Rosa Gerritsen
Performers: Elky Rosa Gerritsen & Godelieve Meijers Eindregie: Daniëlle Meuleman
Locatie: Dat Bolwerck
Datum: 24-9-2023
Tijd: 3 rondes. start 13:00, 14:00 en 15:00 uur

Senso

Move - Feel - Touch - Heal

Stap in de wereld waar je zintuigen tot leven komen.

Jouw beweging is onderdeel van een levend canvas dat kleurrijke verhalen vertelt en emoties tot uitdrukking brengt. Wat gebeurt er als je jouw zesde zintuig tot leven laat komen?

Concept en choreografie: Shura Glasmacher, dansers: Liv Glasmacher & Amber Verhoef

Locatie: Voor Dat Bolwerck
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

OVERIGE LOCATIES

Prikkel je zintuigen

Kijk eens goed. Neem afstand en neem vooral even de tijd. Wat zie je? Laten we een stapje verder gaan. Wat ruik je? Wat proef je? Wat hoor je als het werk binnen zou kunnen stappen? Samen duiken we, bijna letterlijk en gewapend met een potlood, in de kunst van Musea Zutphen.

Vol inspiratie en ideeën maak je onder begeleiding van kunstenaar

en museumdocent Ineke Metz je eigen vertaling van de bekeken kunst. Natuurlijk in de vorm van een tekening.

Locatie: Musea Zutphen
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Anime - The Deer King

Maarten van Gageldonk is gedreven in het programmeren van animatiefilms. Dit doet hij bijvoorbeeld ook voor het jaarlijkse Kaboom festival in Amsterdam. Voor ons programmeert hij altijd animatiefilms. Vanwege ons Manga & Anime Subculture project is er ook dit jaar weer een anime film uit Japan bij.

In LUXOR draaien we tijdens The Big Draw de Japanse anime The Deer King. De film draait om twee vreemden die door een onmogelijke gebeurtenis bij elkaar komen. Van (Tsutsumi Shin'ichi) overleeft de aanval van wilde honden met het Black Wolf Fever en vlucht met een andere overlevende, een meisje genaamd Yuna (Kimura Hisui). En deze twee zijn felbegeerd omdat ze misschien de sleutel in handen hebben om het verloop van een uitbraak van Black Wolf Fever om te keren.

Een spannende film met prachtige beelden waarin fantasieverhalen versmelten met afbeeldingen van de natuurlijke wereld.

Director: Massashi Ando (Japan)
Locatie: Luxor Theater
Datum: 24-09-2023
Tijd: 11:00 - 13:00

ACTIVITEITEN IN ZUTPHEN

Rolling, rolling, rolling!

Woow.. er ligt een mega-vel papier op de grond! Een lange rol canvas en een pot stiften liggen klaar op straat. Een groot leeg vel, klaar om op te tekenen. Het ligt te wachten op JOU! Maak jij er iets moois op? Iets nieuws of voortborduren op de tekening van iemand anders? Alles kan en mag! Er zal een kunstenaar in de buurt zijn die je kan inspireren om samen iets moois te tekenen.

Locatie: Centrum op diverse plekken
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Dutch Draw #Sea

Golven ruisen om ons land. Er gaan verhalen, verhalen over schepen die ronddolen; in de ban van de duivel zijn, aangevallen door monsters. De zee draagt de verhalen in zich. Kunstenaar Anita Waltman bedacht dit project en nodigt je uit in een community-art programma om samen met kunstenaars grote papieren/kartonnen schepen te bouwen. We maken de papieren schepen van grote vellen papier die we eerst betekenen. Daarna worden er schepen van gevouwen en kunnen we met collage materiaal nog mensen en monsters toevoegen die bij tot de verbeelding sprekende legendes horen. Welk verhaal zie jij in de zee?

Locatie: Centrum, zie website
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Verlengde zintuigen

Bij kunstenaar Tessa Hoevers ervaar je hoe het is om met een verlengstuk aan je tekenmateriaal te werken. Je

zintuigen kun je niet meer zo vertrouwen en je leert om andere verwachtingen te hebben over het resultaat en speelser te tekenen. Kom jij uitproberen?

Locatie: Schupstoel
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 16:00

Yukio Onishi

Japanse Mangaka Yukio Onishi uit Tokyo was te druk om te reizen. Mangaka zijn is geen makkelijk bestaan, je bent bijna 24/7 aan het tekenen om de boeken op tijd af te krijgen. Maar Yukio kan gelukkig wel online workshops geven. Yukio zal worden geïnterviewd, daarna kun je haar vragen stellen over haar Manga's en over de Japanse tekenkunst.

Locatie: Centrum, zie website
Datum: 24-9-2023
Tijd: 13:00 - 14:30

Manga-karakters tekenen

Hoe maak je je eigen manga karakter?

Wat voor stappen moet je maken om dit te tekenen? Manga tekenaar Roxanne Lucker begeleidt en maakt samen met jou de eerste stappen naar een origineel en interessant manga karakter! De workshop is geschikt voor alle leeftijden.

Locatie: Centrum, zie website
Datum: 24-9-2023
Tijd: 15:00 - 16:00

Bierviltjes Tekenwedstrijd

Teken iets leuks op een ouderwets bierviltje en maak kans op een leuke prijs! De bierviltjes vind je in verschillende cafés en op plekken midden in de stad met Big Draw activiteiten. In de stad waar je tekent maak je kans op een leuk streekproduct. Meer info over prijzen en locaties op de website!

Locatie: Diverse horecagelegenheden
Datum: 21-9-2023 t/m 24-9-2023
Tijd: openingstijden partners

PLEKPARTNER: DAT BOLWERCK ZUTPHEN

The Big Draw werkt samen met heel veel kunstenaars, maar ook met culturele instellingen in de steden die we aandoen. Maak kennis met onze plekpartner Dat Bolwerck in Zutphen.

'Dat Bolwerck is een huis voor kunst en gedachten. Een openbaar toegankelijk kunstpodium midden in Zutphen. Onze programmering draait om tentoonstellingen en daaromheen organiseren we lezingen, workshops, artist talks en films ter verdieping', vertelt artistiek leider en curator Marlise van der Jagt.

'Het idee is dat je hier kunst ziet en dat het werk handvatten biedt voor het dagelijks leven. Dat je iets mee naar huis kunt nemen. Op dit moment is er bijvoorbeeld een tentoonstelling Fabulous Monsters van fotograaf Viviane Sassen. Hierin willen we het publiek prikkelen om na te denken over hoe je een schaduw met je meedraagt en hoe deze schaduw ook tot mooie dingen kan leiden.'

Dat Bolwerck wil eerder vragen opwekken, dan concrete antwoorden bieden. Met die vragen ga je naar buiten. Die neem je mee naar huis.

Dit doen ze ook voor de allerkleinsten. Sinds anderhalf jaar heeft Dat Bolwerck rondleidingen voor kinderen vanaf 4 tot 12 jaar. 'Dat werkt heel goed! Twee vrijwilligers verdiepen zich in de tentoonstelling en zoeken naar ingangen om dit voor kinderen toegankelijk te maken. We spelen in op dingen die kinderen herkennen en leren ze te kijken naar kunst. Dit doen we door te werken met vragen en tekenen. Vaak kunnen kinderen dit beter dan volwassenen.'

Marlise vertelt dat tekeningen het talent en de signatuur van de kunstenaar goed laten zien. 'Het is heel naakt eigenlijk. De

directe hand van de kunstenaar is zichtbaar. En voor een kind is het heel laagdrempelig. Je kunt overal op tekenen, zelfs op een beslagen autoruit. In het tekenen kunnen ze al hun expressie kwijt, en dat is heel gezond.

Het leuke is dat de nieuwe tentoonstelling - Buitenspelen, van kunstenaar Jólán van der Wiel, vanaf 30 september te zien - geïnspireerd is op vragen die kinderen stellen. Waarom zijn regenbogen rond? Kunnen regenbogen ook vierkant zijn? In deze tentoonstelling komt een plek waar kinderen de hele tijd kunnen tekenen met poepkrijt. Stoepkrijt in de vorm van een drol. Jólán vroeg aan zijn kinderen, goh welke vorm zou stoepkrijt moeten hebben? Poepkrijt!!! Hij heeft hele leuke krijtjes ontworpen, waar kinderen mee kunnen tekenen.'

Het publiek op een laagdrempelige manier met verschillende kunstvormen in aanraking laten komen, is dat waar The Big Draw en Dat Bolwerck elkaar vinden. 'Dat Bolwerck wil graag mensen prikkelen en iets laten ervaren. Dat vind ik elk jaar zo leuk aan de The Big Draw, dat mensen niet alleen iets zien, maar zelf aan de gang gaan en iets meenemen.'

EXPOSITIES IN ZUTPHEN

Hanzesteden illustraties

Illustraties van woeste Hanze fantasie verhalen over piraten en binnenzee monsters komen in een nader te benoemen pop up locatie in het centrum van Zutphen. Kom en laat je verwonderen door de Hanzegeschiedenis tekeningen met een vleugje fantasie.

Locatie: Pop up, zie website voor exacte locatie

Datum 23 en 24-09-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Hanze Steden Animatie

Jolein Kirpestein maakt speciaal voor de Hanzesteden een animatie. Kijk hier naar de preview van het verhaal over piraten en monsters die de handel tussen de landen heel spannend maken.

Locatie: Pop up, zie website voor exacte locatie

Datum: 23 en 24-09-2023

Tijd: 13:00 - 16:00

Dankzij het grote succes van onze samenwerking van vorig jaar zet The Big Draw net als vorig jaar samen met het Chocoladefestival de binnenstad op haar kop! Verbinden door creativiteit is dat wat The Big Draw en het Chocoladefestival gemeen hebben. Dit jaar werken we dus weer samen en kunnen bezoekers in Zutphen zich onderdompelen in een creatief programma vol tekenen en chocolade. The best of both! Kunstenaars, inwoners en bezoekers kijken, luisteren, tekenen, maken, proeven!!

THE BIG DRAW ACEC 2023

Op de 30 meter lange wand van het ACEC Café stellen twaalf kunstenaars, allen in hun werkwijzen sterk gericht op tekenen, hun werk tentoon binnen het raamwerk van een kleurrijke monumentale muurschildering van Marije Vermeulen.

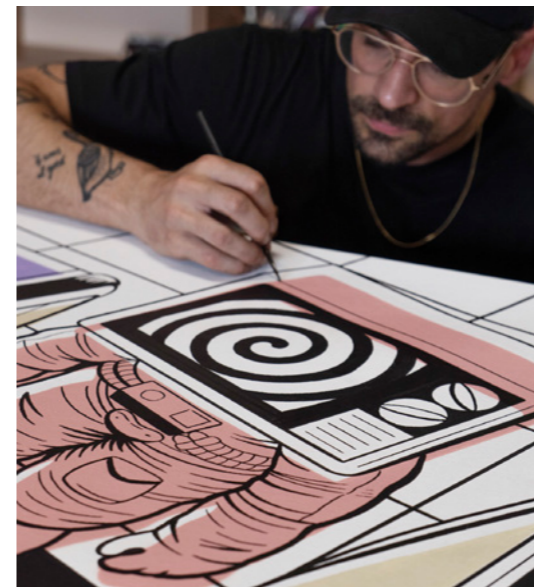
Deelnemende kunstenaars:

Marije Vermeulen (Delft, 1976) maakt schilderijen, installaties en muurschilderingen waarin kleur een hoofdrol speelt. De strak uitgevoerde vlakken en vormen worden in een uitvoerig schetsproces – meten, halveren, kopiëren, kantelen, herhalen en verplaatsen – vervormd en ontwikkeld.

Het kleurrijke, robuuste en dynamische werk van Roosmarijn Schoonewelle, onderdeel van kunstenaarscollectief Het Harde Potlood, verkent op speelse wijze de wereld om haar heen.

Katinka Kuipers probeert met humoristische tekeningen de zwaarte die ze soms ervaart op een herkenbare en luchtige manier weer te geven. Hiermee wil ze een dialoog op gang brengen over maatschappelijke taboes.

De fascinatie van Jessica Skowronek voor de natuur begon in de Zweedse bossen waar zij opgroeide. De tekeningen in ACEC komen uit de serie 'Anything can happen in the woods', waarin rotsen, meren en bomen wezens op zich zijn.

De stijl van tattoo artiest en kunstenaar Pim Verest a.k.a. Dutch Bandit kan het beste worden omschreven als 'raw vintage popart'. In ACEC toont hij onder meer een schilderij met het

terugkerende personage Mr. Boomer.

Wood is een graffiti kunstenaar uit Utrecht die bekend staat om zijn minimalistische stijl en de herhaling van de letters van zijn naam. Deze is in de loop der jaren dusdanig geabstraheerd, dat de leesbaarheid ver te zoeken is.

Martinus Papilaja is een beeldend kunstenaar die middels graffiti het handschrift van de mens onderzoekt, de noodzaak en drang die hierin én hierachter schuilt.

Het tekenen staat centraal in het oeuvre van Riette Wanders. Haar monumentale tekeningen op papier en textiel laveren tussen abstract en figuratief, grafisch en schilderachtig, digitaal en analoog.

Selma Dronkers is gefascineerd door verstoringen en verschuivingen in ritmes. Haar tekeningen, waarin vele lijnen over elkaar heen zijn gezet, vragen je de tijd te nemen om alle lagen te ontdekken.

Lenneke van der Goot positioneert zich met haar werk als tekenaar in brede zin. Tekeningen, installaties en murals, soms in zwart en wit, dan weer kleurrijk en zinderend.

In de tekenwerken van Alexandra Roozen wordt de beschouwer uitgenodigd om steeds opnieuw te

kijken. Veranderingen in licht en toon onthullen ruimtes en volumes die elkaar raken, roteren of samensmelten.

Tekenen heeft altijd een centrale plek ingenomen in de kunstenaarspraktijk van Joost Krijnen. Met een beheerste haast en directheid zoekt hij naar thema's en onderwerpen die op het eerste gezicht ongecompliceerd lijken, maar desondanks uitnodigen tot een complexere interpretatie.

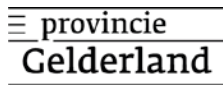
Ook beeldhouwer E. Pietersen schetst al zijn hele leven lang. 'Taking your pencil for a walk' vormt hierbij het uitgangspunt. Onder de naam ZePworks komen voor Pietersen zijn beelden, tekeningen en grafisch werk bij elkaar.

Locatie: ACEC
Datum: 9-9-2023 t/m 29-10-2023
Tijd: Openingstijden ACEC

The Big Draw Nederland bedankt

Alle binnenstad ondernemers en deelnemende onderwijsinstellingen

Illustraties

Redmer Hoekstra

Redactie

Elky Rosa Gerritsen

Design & Prepress

Lesley Blankendal

Productie

Stichting P-Art

